

„...a fizikai szemérváltság ürügyén egy másfajta szemérváltság káros, romboló hatására, akut tüneteire szeretném felhívni a kedves olvasók figyelmét.”

► Szemérváltság – 3. oldal

„...a tanulmányi központ elnöke megjegyezte, hogy az ökumené eredményei nem eléggé ismertek a magyar gyülekezetek előtt sem. Azt mondhatják: »Nincs semmi hasznunk abból, ami ott fent történik.« Utalt arra, hogy Heidelbergi katedra több kérdése így kezdődik: »Mi a hasznod, hogy...«

► Közel és még közelebb – 4. oldal

„Az emberek többsége – állítólag – a meghalás folyamatától fél elsősorban, s kevésbé attól, hogy esetleg tényleg van utolsó ítélet, ahol az üdvösség és a kárhozat kérdése dől el.”

► Élek, tehát félek? – 9. oldal

Somlóvecse ünnepe ► 3. oldal
2010 legyen az ökumené éve! ► 4. oldal
Déli gyümölcs – a Déli Egyházkerület melléklete ► 5-8. oldal
Tinédzsergondolatok pedagógusnapra ► 9. oldal
Kirándult az iroda ► 10. oldal

FOTO: LUKÁCS GÁBI

Az idén a Luther Kiadó is rekordbevételt könyvelhetett el a XVI. Szent István könyvhétén

► Riportunk a 4. oldalon

Alapkőletétel Pogányban

► A Baldauf Gusztáv Evangélikus Szeretoththon új épületeinek alapkövetései május 24-én, szombaton délelőtt kerültek sorra a Pécs melletti Pogányban. Egy ilyen esemény kiindulópontnak szoktak tekinteni egy intézmény életében, ez esetben azonban mind a Baldauf-otthonnak, mind magának a beruházásnak olyan hosszú története van, hogy ez az esemény is ünneplhető egyfajta kezdetként. Tencz Károly megbízott igazgató Ittzés János elnök-püspököt kérte fel az ünnepi szolgálatra.

Ittzés János Mt 7,24–27 alapján tartott igehirdetésében először a bizalom fontosságára hívta fel a figyelmet, amelyre közösség- és házépítőknek egyaránt szükségük van. A példázat alapján arról beszélt, hogy ne ringassuk magunkat illúziókba: viharok lesznek e házon kívül és belül egyaránt, ugyanakkor a felolvasott ige vigaszt és megoldást is kínál, hiszen aki nemcsak hallgatja, hanem cselekszi is megváltó Urunk beszédeit, az okos házépítőnek bizonyul. Jellepeken elhelyezük ugyan az alapító okiratot – mondta –, de a szolgálat és az élet igazi alapvetése az evangélium.

Az igehirdetés után Juhász Eszter szakmai vezető olvasta fel az elhelyezendő iratot, amelyből a jelenlévők megismerhették a beruházás eddigi történetét. Több évtizedes példaértékű szolgálat után az otthon – ideiglenesen többször meghosszabbított – működési engedélyét 2008. december 31-ével visszavonta a megyei közérdekvédelmi hivatal. A döntés hátterében nemcsak a két telephelyből fakadó nehézségek, az anyaház erősen leromlott állapota, a működtetéstéchnikai deficit, hanem sajnálatos mulasztások sora is áll.

► Folytatás a 3. oldalon

Méltóságteljes búcsú

Fraternitásként működik tovább a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége

► Ötvenegy esztendővel ezelőtt, 1957-ben néhány idegenbe szakadt magyar evangélikus teológus – a Lutheránus Világszövetség meghívásának eleget téve – Bécsbe utazott, hogy megtárgyalja Nyugatra távozott magyar hitsorsosai lelkipályozásának ügyét. Így alakult meg a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége (KÉMELM), amely – fennállásának 51. évében – az elmúlt héten mondta ki megszűnését a piliscsai Béthel Missziói Otthonban tartott konferenciáján.

„Az elmúlt évben az ausztriai Öriszigeten tartott összegző, jubileumi alkalmunk folytatásaként most arról kell szólnom, hogy valójában nézve ma a búcsú az egyetlen lehetőségünk. Az elmúlt több mint fél évszázadban erőnkhez mérten segítettük a külföldön élő magyar evangélikusokat és a Magyarországi Evangélikus Egyházat, amelyből soha nem szakadtunk ki, mindig hozzá tartozónak érezvén magunkat. A KÉMELM most megszűnik ugyan, de ezután sem tévesztjük egymást szem elől, a jövőben is ápolni kívánjuk a köztünk lévő testvéri közösséget” – fogalmazott a szervezet megszűnését bejelentő alapítók egyike, a Londonban élő és Nagy-Britanniában evangélikus püspökként is szolgált Pátkai Róbert, aki 1997 óta töltötte be az elnöki tiszteket.

„Nem végelgyengülésben »hunyt el«, és nem eutanázia miatt »távozott az élők sorából«, hanem a maga akaratából, méltósággal és szépen búcsúzott, amikor eljött az ideje” – kommentálta a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének megszűnését Hazai Egyházunk és a KÉMELM szolgálatát tartott előadásában dr. Fabiny Tamás. Az Északi Egyházkerület püspöke több más hazai egyházi vezetővel egyetemben vett részt május 22-én a szervezet Összegzés után – reális lehetőségeink mottóval megrendezett piliscsai konferenciáján.

A külföldi kapcsolatokért is felelős püspök előadását megelőzően ifj. dr. Fabiny Tibor teológus, irodalomtörténész mutatta be hivatalosan is Vajta Vilmosnak A diakóniai teológia a magyar társadalmi rendszerben című, magyar fordításban 2006-ban megjelent kötetét.

Pátkai Róbert A KÉMELM szolgálatát és a hazai egyház címmel adott összegző visszatekintést. Előadásából kitűnt, hogy a szervezet a jövőben egyfajta fraternitásként működik majd tovább, és nyitott a KÉMELM korábbi tagjai számára. Továbbra is olvasható lesz Koinonia és Útitárs című folyóiratuk; ez utóbbi orgánumbudapesti szerkesztője – Szűcs Petra – személyesen is jelen volt a találkozón, hogy ismertesse elképzeléseit. Mint olvasóink előtt ismert, az Útitárs immár nemcsak önállóan, hanem – ez évtől – alapvetően az Evangelikus Élet mellékleteként jelenik meg.

A jövőről és a tervekről beszélt említett előadásában Fabiny Tamás is, hangsúlyozva, hogy elérkezett az idő a „szerepcserére”: eddig az anyaországi egyház kapott segítséget a KÉMELM-től, mostantól pedig már neki kell tennie a maga eszközeivel azért, hogy a külföldön élő magyarok közt továbbra is végeztessék az anyanyelvű szolgálat, amely a határainkon kívül élő testvérek hitét és magyarságtudatát erősíti.

► G. Zs.

Mire képes a testvériség?

► GÉMES ISTVÁN

Ügy kezdődött,

hogy vagy kéttucatnyi magyar evangélikus teológus eleget tett a Lutheránus Világszövetség meghívásának egy Bécsben tartandó gyűlésre. Jöjjenek, hogy megtárgyalják a Nyugatra szakadt magyar evangélikusság lelkipályozásának az ügyét! A távlatok – fontos jellemzői a feladatnak! – már akkor felvázolódtak: három földrészről, tizenkét ország huszonhárom városából érkeztek a résztvevők az osztrák fővárosba 1957. március elején. Ki magyar, ki két- vagy többnyelvű gyülekezetből, ki állami delegáció, ki hivatalos küldöttség tagjaként, ki pedig mint frissen érkezett menekült.

Három nap alatt megalakult a semmiből a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége nevű (rövidítve: KÉMELM), a fél világot átfogó munkacsoport. Formálisan ugyan vezetőséggel, de mégis inkább minden egyes tag önállóságára építő, önkéntes közreműködésére számító testvériségként. A konferencia nyilatkozatban fogalmazta meg teológiai alapelveit. Kijelentette, hogy – nem akarván elszakadni a hazai gyökerektől – nem kíván semmiféle „menekült” külföldi magyar egyházat felépíteni, ellenben mindenütt a helyi egyházakkal egyetértésben szeretne dolgozni. Hangsúlyozta a testvériség lelkipályozói feladatának komolyan vételét, valamint nemet mondott mindenféle politikai befolyásolásra vagy pártálláson alapuló támogatásra.

Alig egy hónappal később

már meg is jelent az első „koprodukció”: az Útitárs című, Külföldön élő evangélikus magyarok lapja alcímű havilap. A cikke Bécsből és Stockholmból, Stuttgartból és Londonból jöttek, a szerkesztő Oslóban lakott, s a lap egy koppenhágai keresztény nyomdában, magyarul egy szót sem értő dán nyomdászok munkájának készült el.

A lap mindig is távlatokban gondolkodott: tavalyi, 51. évfolyamának harmadik számában, amelyet egy fekete-erdei német nyomda hozott ki, tíz különböző európai városban élő író cikke jelent meg. A lappal együtt fejlődött az iratkeresés: megjelent a Dunántúli énekeskönyv bővített kiadásának újraindítása, egy négyrészes hit-tankönyv, egy magyarországi professzor (anonim) kötete, Ordass La-

jos Útvaló című áhítatoskönyve s később kötetek egész sorozata.

Ifjúsági konferenciák

indultak el Terry László és Glatz József irányításával. Ezek a nagyheti találkozók gyakran százánál is több fiatalot láttak vendégül, hogy a legtöbbször saját költségükön „táborozókat” hitükben és nemzeti öntudatukban erősítsék a nagy idegenségben. A konferencia fontos feladata volt az evangélium szolgálatával karöltve a magyarságtudat ápolása, kulturális értékeink hiteles átadása. A Nyugaton élő magyar értelmiségiek számára kitüntetést számba ment egy-egy felkérés a konferencia részéről. A kezdeti találkozók anyaga később nyomtatásban is megjelent.

Fontos volt továbbá, hogy a konferencia szoros, ökumenikus kapcsolatokat tartott fenn a Pax Romana Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalommal és a későbbi, az ifjúsági konferenciából kinőtt Európai Protestáns Magyar Szabadegyetemmel. Kölcsönös látogatások és a négy magyar ökumenikus találkozó együttes megrendezése tartozott a feladatok közé.

Rádiós munka

indult egyrészt a Lutheran Hour, másrészt a Transworld Radio, illetve később a Radio Monte Carlo hullámhosszain. Az egyik szerkesztő Londonban, a másik Oslóban dolgozott, németországi vagy tengerentúli munkatársak dán stúdiókban készült felvételekkel szerepelhettek; a közreműködők közül a Skandinávia és Libéria, Kanada és Izrael, Brazília és Ausztria közötti térségben éltek.

A Kelet-Európa felé sugárzott adások nyomán ott rádiós gyülekezetek keletkeztek, Nyugatról megindult a Biblia- és könyvküldési akció, Kelemen Erzsébet diakonissza testvér pedig alig győzte a hallgatókkal való levelezést. A politikai fordulat után, virágkorában adhattuk át ezt a fontos munkát Gáncs Péter akkori nagy-tarcsai lelkész kezébe.

A gyülekezetek minden gondja

állandóan ott szerepelt a konferenciákon, amelyeket tizenhárom ország huszonnyolc különböző városában tartott a testvériség munkaközössége.

1989-ben hívtuk meg az őrségi Öriszigetre (Siget in der Wart) a Magyarországi Evangélikus Egyház akkori vezető püspökét és

felügyelőjét, hogy békülési és testvéri szándékunkat bizonyítsuk. S hogy hidat verjünk az elnyomás miatt keletkezett szakadék fölé. De a kört tovább is tagítottuk. Elsőként indultunk a határon kívüli testvérek „felfedezésére”. Így tartottunk konferenciákat Erdélyben Kolozsvárt, Kárpátalján Beregszászon, Szlovéniában Alsómarácon, de főleg Szlovákiában, Sajógyömörben, illetve Gömörnyitron. Jó volt a többszörös kisebbségben élőkkel a közösségvállalás, hiszen hasonlóak voltak a problémáink.

A Nyugaton dolgozó református lelkészek felé is nyitottunk: többször hívtuk meg őket teológiai konferenciákra, már csak azért is, mert minden nyugat-európai gyülekezetünk „protestáns” jellegű. Nem engedtünk a szétválasztási kísérleteknek, örömmel hangsúlyoztuk és hirdettük a közös evangéliumi örökséget.

Mindezért adtunk hálát

2007. május 9–10-én – újra Öriszigeten – a helyi, magyar nyelvű evangélikus gyülekezet szíves meghívásának eleget téve. Hogy négyen még mindig jelen lehetünk az „alapító atyák” közül, hogy a később bekapcsolódott fiatalabbak is megjelentek, hogy a találkozót megtoldhattuk a Maek-elnökség üléssel, és örülhettünk mindhárom magyarországi evangélikus püspök jelenlétének, az örömmel és hálával töltött el bennünket.

Csodának lehettünk tanúi, s erőll számoltunk be: Isten ötven évén át nem szűnt meg támogatni és segíteni, de Lelkével üzni és hajtani sem. Nem ellenőrzött bennünket egyházi vagy világi hatóság, busás mellékvédelemre sem számíthattak a közreműködők. De mindig feszülten vártuk az évenként visszatérő testvéri találkozót, hogy feltöltődjünk az újabb feladatok elvégzésére.

Nem egyéni érvényesülési vagy haszonszerzési vágyunk engedve, nem parancsuralmi kényszer előtt meghajolva tettük a dolgunkat, hanem csak mert szerettük az Úr ügyét, s mindezt vidám szívvel, boldogan végeztük. Voltak mulasztásaink is bőven. Kaptunk és ütöttünk sebeket is. Kértük Istent, hogy fedezze be ötvenéves múltunkat is kegyelmével és bocsánatával.

Hogyan tovább? – ezzel a nem egyszerű kérdéssel ajkunkon és szívünkben váltunk el kicsit megszeppenne és nyugtalanul egymástól. De újra bízva a csodatevő Isten erejében!

19. budapesti Bach-hét

A 19. budapesti Bach-hét június 2-ától 8-áig rendezik meg a Deák téri evangélikus templomban. A koncertek 19 órakor kezdődnek, a belépés díjtalan. A műsorfüzet hozzáférhető a templomban és az Evangélikus Országos Múzeumban (1052 Budapest, Deák tér 4.). A hét részletes programja megtalálható az interneten is: <http://lutherania.lutheran.hu/Doc/19BW.pdf>.

A BIBLIA ÉVE

Jeremiás siralmi – a fájdalom

Először a görög Ószövetség-fordítás, a Septuaginta kapcsolta össze Jeremiás személyét a Siralmakkal, feltehetően azért, mert a próféta személyesen is átélte azt a pusztulást, amelyet ez a könyv olyan érzékletesen fest le: „Miért kell az asszonyoknak megenniük gyermekeiket, dédelgetett csecsemőiket? Miért gyilkolják az Úr szentélyében a papot és a prófétát? Az utcákon a földön fekszenek a gyermekek és a vének. Szüzeim és ifjaim fegyvertől estek el.” (2,20b–21b)

Kr. e. 587-ben Nebukadneccar seregei hónapokig tartó kegyetlen ostrom után elfoglalták Jeruzsálemet, és a kiéhezett védőket válogatás nélkül legyilkolták. A nép előkelőit és a hasznos tudással rendelkező kézműveseket deportálták, a magatehetetlen nincsteleneket pedig magukra hagyták a feldúlt országban. Erre emlékezve a héber költészet műformáiba rendezett öt költemény szerzője a pusztulás, a fájdalom és a kétségbeesés gondolataival viaskodik: „Ezek miatt sírok én, szemem könnybe lábadt, mert messze van vigasztalóm, aki engem fölélesztetne.” (1,16)

Jeremiás ugyanakkor elutasítja a történetek sokak által kézenfekvőnek tartott magyarázatát, és inkább a nép bűneiben, Isten iránti hűtlenségében látja az okokat. A kegyetlen babiloniak csupán Isten eszközei voltak abban, hogy a választott nép, pontosabban a túlélők felismerjék a megtérés útját, amelyet Isten az utolsó utáni órában is nyitva hagyott: „Térts magadhoz, Uram, és mi megtérünk, tedd újra olyanokká napjainkat, mint régen voltak! Bizonyára nem vetted el minket végképp, nem haragszol ránk annyira!” (5,21–22)

A fájdalom ismerői

Jeremiás siralmait a zsidók az úgynevezett ünnepi tekercek közé sorolják, és a templom elpusztítására emlékezve minden év júliusában, a templom pusztulásának gyászünnepén olvassák fel őket. Ilyenkor egy napig böjtölnek, a férfiak pedig a zsinagógákban alacsony padokon ülve idézik fel Jeremiás fájdalmas énekeit. Sokan felkeresik a temetőket is, de nem a hozzátartozóikat gyászolják, hanem Isten megbocsátó szeretetéről könyörögnek az egész nép számára.

„Békeviselt” nemzedék tagjai vagyunk, akik rettegnek a fájdalomtól. Pedig talán nem is attól kellene félnünk, hiszen az így vagy úgy, kegyetlen fizikai vagy még kegyetlenebb lelki formájában bármikor utólrólhet bennünket is. Elvégre az emberi élet egyik alkotórésze. Inkább attól kellene félnünk, hogy hitelenségünkben nem találjuk meg a vigasztalódás és a remény forrását.

„Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: „Íme, az Isten sátora az emberrel van, és ő velük fog lakni, ők pedig felül lesznek, és maga az Isten lesz velük; és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jankáltság, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúltak.” (Jel 21,3–4)

► Magyar Bibliatársulat

SEMPER REFORMANDA

... akik tagadják a Szentírás világosságát és meggyőző erejét, sötétség-nél egyebet nem hagyhatnak maguk után.”

► Luther Márton: A szolgáló akarát (Jakabné Csizmazia Eszter, Weltler Ödön és Weltler Sándor fordítása)

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 2. VASÁRNAP – Ézs 55,1–5

Jézus a garancia Isten ajánlatára

A VASÁRNAP IGÉJE

Budapest utcáin nem lehet végigmenni anélkül, hogy legalább tucatnyian ne nyújtanának az ember felé szórólapokat a legkülönbözőbb akciókat ajánlva: fantasztikus, 90%-os kedvezményvel cipőt és ruhát, féláron jogosítványt, nyelvcsokoládét, olcsó étkezést és ezernyi más. Amikor hazaérek, a postaládámból ömlik a reklámújságok áradata; mind akciós vásárlásra biztatnak. Bekapcsolom a televíziót, és nem tudok nyugodtan végignézni egy filmet, mert a műsort negyedóránként reklámblokk szakítja meg. Szeretném elolvasni a leveleimet az interneten, de minden harmadik kéretlen reklám. Ha igaz, akkor én vagyok a világ leggazdagabb embere, mert naponta érkezik egy-két értesítés, hogy félmillió dollárt vagy fontot nyertem.

Az élet nagy piacán minden kereskedő rá akar beszélni az árujára: olyasmint kínálok neked, amire feltétlenül szükséged van ahhoz, hogy gazdag, sikeres, boldog, egészséges légy. Olcsón adom, féláron, ki ne hagyj, ilyen alkalom nem lesz többé!

Ézsaiás próféta szavait olvasva hirtelen az az érzés fog el, hogy Isten is beállt a vásári kiáltók közé, akik a saját áru-

jukat ajánlgatják, a többiekét pedig ócsárolják. Jöjjetek, jöjjetek, jöjjetek, hangzik a rábeszélő hívogató, és mellette ott az ígéret: a kenyér, a bor, a jó élet, a biztonság ígérete. Ne másutt vegyetek, ne hallgassatok csábító ajánlatokra, amelyek sokat ígérnek, és keveset adnak: *hozzám jöjjetek, rám hallgassatok, tőlem vegyetek, akkor lesz jó életetek, akkor lesztek biztonságban* – mondja Isten. *Nálam az élet szabadságát és teljességét kapjátok. És mindezt fantasztikus akcióban kínálja Isten: vegyetek ingyen!*

Nem csoda, ha erre az isteni ajánlatra a marxisták azt mondják, hogy a vallás ópium a nép számára. Szép ígéretekkel elfordítja az embereket a való világtól. De a többiek is úgy gondolják, hogy az ember csak arra számíthat, amit a maga eszével, erejével, ügyességével ki tud csikarni az élettől. Ez a realitás, Isten ígérete csak délibáb.

Ézsaiás viszont éppen az ellenkezőjét hirdeti: az önmagára építő ember törekvése délibáb, Isten azonban a realitás. Egyedül ő a kiszámítható, ő a megbízható, ő az, aki megtartja ígéretét. Egyedül az ő kínálata minőségi, egyedül ő vállal garanciát.

Jézus Krisztus gyülekezeteként a próféta szavait megerősítve látjuk abban, amit Isten Jézusban cselekedett és cselekszik ma is. Isten Jézusban teljesítette be azokat az ígéreteket, amelyeket ígért nekünk Ézsaiás próféta hirdet. Jézus a garancia Isten ajánlatára.

Jézus Dávid Fia, akiben Isten hűségese szeretete közénk jött, és velünk van a Szentlélek által.

Jézus által Isten magához hívja az éhez- ző és szomjazó embert, és azt mondja: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik szomjaztok!” Jézus az élet kenyere, és ezt a kenyeret nekünk adja teste és vére által.

Jézusban Isten megújította szövetségét az emberrel.

Jézusban Isten megbékült a világgal, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Menjetelek el, és hirdessétek az evangéliumunkat ezeket az ígét, bízza ránk Jézus mennybemenetele előtt.

Isten Jézusban beteljesítette és reális- tássá tette ígéreteit. És mindezt valóban ingyen, hiszen mindenért Jézus fizetett a kereszten történt szenvedésével és halálával.

Jézus az életet adta, hogy nekünk életünk legyen.

Jézus feltámasztásával Isten megpecsételte ígéreteit. A vele szemben fennálló adósságunk ki van fizetve, az élet teljessége a miénk.

Ezért hangzik a próféta szó, az evangélium hívása: Jöjjetek, jöjjetek! Jézus- hoz jöjjetek! Mert ő az út. Ő az igazság. Ő az élet.

Senki sem mehet az Atyához, csak általa.

■ BALICZA IVÁN

Imádkozunk! Istenünk, Urunk! Körülvesz a világ piaci zaja. Csábítóbbnál csábítóbb ajánlatok harsognak a fülemben. Azt sem tudom, mire hallgassak. Téged választalak, a te hangodra figyelek. Neked hiszek: nálad van az élet teljessége. Fiad, Jézus által te fizetted meg azt, ami lelkem békeségének, életem teljességének az ára. Hihetetlen, de igaz! Elfogadom a te ajánlatodat.

Oratio œcumenica

[Lelkés:] Mennyei Atyánk! Hálát adunk neked, hogy ma is szólt hozzánk igéd. Kérünk téged, segíts bennünket, hogy a hétköznapiakban se feledjük intésed: „Hallgassatok rám, és élni fogtok!”

[Lektor:] Köszönjük, hogy ígéreted szerint mindannyiunkban elvégzett az elkezdett munkát az ítélet napjáig. Bukásaink ellenére sem mondasz le egyikünk-ről sem, mert oly nagy szereteted, kegyelmed és jóságod. Köszönjük, hogy szent Fiadért, az Úr Jézus Krisztusért megbocsátottad vétkeinket, a feledés tengerébe vetve mindazt, amit megvallottunk és őszintén megbántunk előtted. Segíts, hogy mi is meg tudjunk bocsátani magunknak, és benned bízva, rád tekintve új életet kezdhesünk. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk gyülekezetünkért és egyházunkért. Add meg, Urunk, mindenkinek azt, amiben szükségét szenved: a kételkedőnek hitet, a szomorko-

dónak örvendező szívét. Kérünk, enyhítsd a betegek fájdalmát. Adj, Urunk, látó szemet, halló fület és érző szívet, hogy meglássuk, meghalljuk embertársaink panaszát, észrevegyük testi-lelki szükségégeiket. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Hozzad kiáltunk azokért, akik úgy érzik, elerőtlenedett, sőt talán el is fogyott a hitük. Kérünk, légy azokkal, akiket kérések és kétségek gyötörnek, és lel- kük utánad szomjazik. Te elgitsd meg őket élő vízzel. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk, Atyánk, a világot, amelynek több pontján természeti katasztrófák szedtek áldozatokat. Könyörgünk országunkért is; add, hogy felelős vezetőink higgadt, átgondolt döntéseket hozzanak. Tisztítsd meg mindnyájunk szívét, adj felülről való böl- csességet, szeretetet, türelmet és egymásra figyelést.

Dicsértessék, Uram, örökké szent neved

► A Szentháromság ünnepét követő második vasárnap kapcsolódik a pünkösödöt követő időszak újjászületésre és megtérésre hívó üzenetéhez. A gondviselő Istenbe vetett hit és bizalom hatja át ezt a napot.

A vasárnap óegyházi evangéliumában (Lk 14,15–24) a „nagy vacsorát” elkészítő, gondviselő Isten áll előttünk. Az epistolában (1Jn 3,14–18) Isten megváltó, halálból életbe vivő szeretete és a felebaráti, munkálkodó szeretet mondanivalója kapcsolódik össze.

A vasárnap graduálénekeit – Dicsértessék, Uram, örökké szent neved (ÉÉ 61) – gyakran énekeljük egyeb ünnepeken is. Az eredetileg tizenegy versszakos szöveget a világiak által összeírt kéziratos énekeskönyvek és a magánátjártóságot szolgáló nyomtatott gyűjtemények őrizték meg a 17. században. Gyülekezeti ének- ként először az 1692–1696-ban kiadott Zöngedező mennyei kar ajánlja.

Az ének első felének középpontjában az emberi elme által megfoghatatlan isteni gondviselés áll, amelynek megérté-

sére törekszik a versszerző. Elmélkedése közben fokozatosan jön rá, milyen nagy ajándékot jelent Isten ránk vigyázó szeretete: „Oly nagy gondod vagyon a mi életünkre, / Életünkben való minden szükségünkre, / Mikor gondolkodtam, még annak előtte, / Felségednél dologom el vagyon rendelve. // Sok búval-bánattal mi mégis magunkat, / Gyötörjük, fárszadjuk sok gondolatunkat, / De csak úgy kell lenni, amint te akartad, / Mint és hogy végezted megmaradásinkat. // Gondolkodtam sokat a régi atyákról, / E világon való sok bújdosásokról, / Mely nagy gondot, Uram, visel- tél azokról...” (Az 1615-ös Lipcsei kódex- ben, 3–5. vsz.) A költő nyelvilag az egy szótöről fakadó „gondot visel”, „gondolkodás” kifejezéssel kapcsolja össze az isteni és emberi dimenziót.

Az ének második része az Istenbe vetett hit és bizalom megfogalmazása: a szerző Isten segítségért, gondviselésért, bűnbocsánatért fohászkozik. A személyes töprengés és fohász az utolsó két versszakban közösségi könyör- gessé és hálaadással formálódik át: „E földön míg élek, adj jó egészséget, / Minden híveddel lelki csendességet, / Felebarátink közt való egyezséget, / Jó

hírel és névvel, áldj meg, Uram, min- ket. // Nagy hálákat adván már mi mindezekért, / Dicsérjük nevedet irgal- masságodért, / Szentlelkeddel holtig a Krisztus Jézusért, / Nevelj igaz hitben szerelmes Fiadért.”

Az eredeti 17. századi szöveg először az úgynevezett Nagy-győri énekeskönyv nyolc versszakos változatában (103. sz.) szenvedett el változtatásokat. Az 1911-es Dunántúli énekeskönyvben Sántha Károly régiek stílusban alakította át a szöveget. (8 versszak – Kiss Jánosnak az átdolgozás- hoz fűzött megjegyzése: „Ha régi szöve- get modernizálnak, érthető...”, de régi szöveg másféle régiek stílusban átírva, értelmetlenség.”) Az énekeskönyvünkben található öt versszakos szöveg nagyrészt az 1911-es változatot követi.

Az ének szerzőjét nem ismerjük. Az egyes versszakok kezdőbetűinek össze- olvasásából (az akrosztichonból) kide- rül, hogy Diósgyőrben (DIOSGJERBEN) írták. A 17. század elején Diósgyőr a Homonnai Drugeth család birtoka volt. Homonnai Drugeth István (†1598) és fia, Bálint (†1609) istenes énekeket író, irodalom- pörtoló főúr volt, az ő környezetükből kerülhetett ki az egyik legszebb régi gyü- lekezeti énekünk szerzője.

ÉNEKKINCSTÁR

Az éneket a 17. században Rimay János Legyen jó idő csak, fecske száll házamra kez- detű versének dallamára énekeltek. (Ri- may „Példázat szerint való ének”-ében a gondviselő Istenbe vetett hit és a ke- reszt teológiája fogalmazódik meg.) A 18–19. századi evangélikus énekes- könyvek Szkháros Horvát András Semmit ne bánkódjál, Krisztus szent serege (ÉÉ 261) kezdetű énekét adják meg nótajelzéssel, amelynek az isteni gondviselésről, az Isten iránti bizalomról is szóló tartalma harmonizál énekünk mondanivalójá- val. Ma Tranoscius zoltárfordításának (Aj blahoslavený) dallamára énekeljük. (Ebben a 32. zoltárban szintén találha- tó utalás énekünk teológiai tartalmára: „...aki bízik az Úrban, azt ő szeretettel veszi körül.”)

A Tranoscius-dallamra Györfly István írt vegyes kari kórusművet (Karénekes- könyv II/19.).

■ H. HUBERT GABRIELLA

Meghallgathatók Ordass Lajos (1901–1978) igehirdetése. A mártírsorsú evangélikus püspök hangja hallható azokon az archív hangfelvételeken, amelyeknek a feldolgozása jelenleg folyamatban van. Az Evangélikus Rádiómisszió gondozásában jelent meg 2007 decemberében az Útravaló című CD, amely a püspök tíz áhitatát tartalmazza. Megrendelhető: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u.

38.; e-mail: evmis@lutheran.hu. Letölthető továbbá az Evangélikus Missziói Köz- pont honlapjáról (<http://misszio.lutheran.hu/>) egy – a 23. zoltár alapján tartott – igehirdetése (lásd: „Igehirdetések” menüpont) és egy – Michelfelderről szóló – elő- adása (lásd: „Tanulmányok”). Újabb anyagok feltöltése a technikai minőség javítá- sa után várható.

„Krisztusért járva követségben...”

Beszélgetés Pátkai Róbert leköszönt KÉMELM-elnökkel

► „Mint Krisztus egyházának az evangélium hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására elhívott szolgálói és ezen szolgálatra készülő teológusok, 1957. március 3-5-én (...) kijelentjük, hogy egyéni sorsunk jövő alakulását mindenben az evangélium (...) szolgáltatásának szükségleteihez irányítjuk” – hangzott el az idézet az alapító nyilatkozatból a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének (KÉMELM) május 2-én rendezett utolsó konferenciáján. A piliscsai Béthel Missziói Otthonban többen is emlékeztek a szervezet ötvenegy évvel ezelőtti megalapítására. Az *Evangelikus Élet* krónikása a leköszönt elnököt, Pátkai Róbertet, az Egyesült Angol Nyelvű Evangélikus Egyház nyugalmazott püspökét kérdezte a KÉMELM megszűnésének okairól...

a helyi egyházakkal egyetértésben szeretnénk dolgozni. Ezért végeztem én magam is elsősorban angol nyelvű szolgáltatásokat. De emellett természetesen mindig szakítottam időt arra, hogy a kint élő magyarokat látogassam, magyar nyelvű istentiszteleteket tartsak, önként, anyagi ellenszolgáltatást nem várva.

– „Pluszmunkaként” a látogatást és a magyar nyelvű istentiszteleteket említette, de nem feledkezünk el a Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközösségének egyéb tevékenységeiről sem...

– A KÉMELM sokszínű szolgálatvégzésre törekedett a hit és a magyarságtudat megőrzése érdekében. Alakulása után szervezetünk nagy energiával és lelkesedéssel kezdte el a munkát. Mindelelőtt a médiamunkát, hiszen nem sokkal megalakulásunk után már meg is jelent az *Utítárs*. A külföldön élő evangé-

mai is olvashatók az interneten, a <http://church.lutheran.hu/utitars/koinonia.htm> oldalon.

De említhetném az ifjúsági konferenciákat is, amelyeket Terry László és Glatz József irányításával tartottunk – később ezekből nőtt ki az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem.

– Most, hogy a KÉMELM megszűnik, miként alakul az ifjúsági konferenciák és a Koinonia sorsa?

– A Koinonia a tervek szerint – Gémes István szerkesztésében – a továbbiakban is megjelenik, az ifjúsági konferenciák kérdésének megoldása azonban még várat magára. Ami pedig magát a KÉMELM-et illeti: a tavalyi jubileumi, az ausztriai Óriszigen tartott összejövetelünkön megfogalmazott nyilatkozatunkkal az volt a cél, hogy tartalmilag zárjuk le fél évszázados múltira visszatekintő tevékenységünket.

Tekintettel kell lenni arra, hogy a helyzet ma egészen más, mint egykor volt. A jelenlegi egyházi vezetéssel való kapcsolatunk példának okáért jó és rendezett. Én a magam részéről a megoldást a KÉMELM-nek a külföldön élő magyar evangélikus lelkészek frateritásával való átalakulásában látom. Az ehhez való csatlakozás szándékát mindenki egy meghatározott összeg önkéntes befizetésével jelezhetné. Ily módon szervezeti hierarchia nélkül, baráti közösségként lehetnének a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek) tagjai. Ezen belül bizonyára könnyebben meg fogjuk találni a megfelelő lehetőségeket arra, hogy – például konferenciákon való

A piliscsabai konferencia résztvevői között

likus magyarok – egykor havonta jelentkező – lapja Magyarországon is régóta ismert, az idén pedig már az *Evangélikus Élet* „részévé” vált. Azután megszületett a Koinonia címet viselő teológiai folyóiratunk – a görög szó „közösség”-et jelent –, amelynek ma már a régebbi szá-

részvételen, előadások tartásán keresztül vagy más egyéb módon – még szorosabbá válhasson a külföldön élő magyar evangélikus lelkészek és laikusok, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház közötti kapcsolat.

■ GAZDAG ZSUSZANNA

Alapkövetétel Pogányban

◀ Folytatás az 1. oldalról

Hosszú folyamat vezetett el addig a felismerésig, hogy a megoldást egy új, zöldmezős, mintegy kétszázötvenmillió forintba kerülő beruházás jelenti. Ennek fedezetül az Országos Egyházi Iroda korábban nyújtott támogatása, a Pécsi Evangélikus Egyházközség tulajdonát képező két otthonépület eladásából származó bevétel, továbbá a Pogány önkormányzata által felajánlott, háromezer-kétszáz négyzetméter területű telek szolgál. Az új objektumban gyógyszer-tár és orvosi rendelő is lesz.

Az alapkövet Ittész János püspök

■ DR. SRAMÓ ANDRÁS

Somlóvecseiek ünnepe

Megújult az imaház és az orgona

► Nemcsak az evangélikus hívek, hanem az egész falu ünnepelt május utolsó vasárnapján Somlóvecsén. Ünnepi istentiszteleten adtak hálát a gyülekezeti imaházért, a megújult orgonáért.

Somlóvecse kicsiny, százhárom lelkes település a Bakonyalján, a Somló lábánál. Ma huszonnolcan vallják magukat evangélikusnak, bár negyven évvel ezelőtt kétszázhuszan tartoztak a gyülekezetbe – éppen annyian, mint ma a somlószlósi, melynek filiája a vecsei. A templom 1847-48-ban épült, a szabadságharc után szentelték fel. A maroknyi gyülekezet régi álma vált valóra, amikor a szomszédságában felújították a gyülekezeti házat, ahol korabeli fényképek kivül az evangélikus tanítók nevét megőrkítő tábla is helyet kapott; elkészült egy kis faoltár.

A templomban a megújult orgona hangjai hívogatták a híveket. A vasárnapi istentiszteletre távolabbról is érkeztek vendégek, a falu lakosai is – felekezeti hovatartozástól függetlenül – részt vettek az ünnepen.

Ittész János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke 5Móz 6,4-9 alapján hirdette Isten igéjét. Az Ószövetség népe megszűnyit bennünket, példa lehet előttünk. Nyomorúságunk gyökere, hogy Isten igéje elvesztette értékét, fon-

mellett megáldotta Koskai Erzsébet egyházközségi, Aradi András dombóvári és Varsányi Ferenc pécsi lelkész is. Köszöntőt mondott Weisz László, a pécsi gyülekezet felügyelője, valamint Birkenstock János a pogányi önkormányzat, dr. Herényi Gejza pedig a pogányi filia nevében.

Közös ünnepe volt ez a nap az országos egyháznak, a pécsi gyülekezetnek, az otthon lakóinak és dolgozóinak, valamint a pogányiaknak, mivel nemcsak a felépítendő otthon talál helyet, életet a községben, de szolgáltatásaival maga is szervesen részt vesz majd a település életében.

tosságát, szívünkben más veszi át a helyét. Isten igéje életújító hatalom; életünk középpontjában kellene lennie. „Szeresd az Urat” – szól az ige, de vajon lehet-e szeretni az Urat, amikor életünkben megrázó események történnek, amikor betegségekkel küzdünk? Igen, lehet és szabad szeretni; Isten irtalmas szeretettel hív bennünket, ő az egyedüli Úr, a szerethető Isten.

A liturgiában Polgárdi Sándor, a gyülekezet lelkésze és Nagy Zoltán nagyalasnyoi lelképásztor szolgált. Az istentiszte-

FOTO: MENYES GYULA

letet követő közgyűlésen Polgárdi Sándor ismertette a gyülekezet és a templom történetét. Márkus Géza gondnok – aki toronyórát ajándékozott a gyülekezetnek – meghatott szavakkal könyörgött azért, hogy ezután azok is járjanak templomba, akik eddig ritkán tettek.

A gyülekezet a templom előtt kérte Isten áldását; a megújult imaházat Ittész János püspök szentelte fel. A bensőséges ünnepség közös ebéddel, szeretetvendégséggel zárult.

■ B. E.

Szemétkrízis

ÉGTÁJOLÓ

Szinte sci-fi filmben illő jelenség a nápolyi szemétkrízis. Számomra egyszerűen felfoghatatlan, hogy a 21. század egyik fejlett európai nagyvárosában több mint fél éve utcákon tornyosuló szeméthegek füstje, bűze teszi kálváriává az ott élő emberek életét. Megmagyarázhatatlan – ennek ellenére mindig van magyarázkodás –, hogy tehetetlennek bizonyul a kormány, az önkormányzat, a hadsereg, a rendőrség, sőt még az Európai Unió mindenható bürokratikus apparátusa is.

Elsőször 2008. január 7-én olvastam a jelenségről: „Az olasz hadsereget vetették be hétfőn a Nápoly környékén két hete tartó szemétkrízis felszámolására. (...) A hétfő kora délutáni jelentés szerint Nápolyban még mindig 5200 tonnányi hulladék vár elszállításra.” Csaknem fél év múlva, május 20-án ugyanerről: „Megoldódni látszik a nápolyi szemétkrízis: a 3500 tonna hulladékot Németországba viszik. Épp időben, az orvosok szerint ez már az egészségre is veszélyes állapot.” A járdán szemét; bűz, por, szmog, kiabálás és dudaszó mindezt. De hiszen ez Nápoly!

Szemétkrízis Nápolyban, szemétkrízis, illegális szemétkrízis a magyar tanyákon, kosz mindenütt a nagyvárosokban, az egész nagyvilágban. Civilizált, globalizálódó világunk egyik állan-

dósuló és egyben megoldhatatlan gondolja a növekvő, az egyre nagyobb, kezelhetlenebb szemétkrízis. Bár mi tisztán, élhető és élvezhető környezetet szeretnénk magunknak és gyermekeinknek, kényelmünk oltárán szinte tudatos felelőtlenséggel, pazarlással áldozunk önzésünk istenasszonyának.

Ebben a rövid írásban a fizikai szemétkrízis ürügyén egy másfajta szemétkrízis káros, romboló hatására, akut tüneteire szeretném felhívni a kedves olvasók figyelmét. Ugyanis nemcsak fizikai környezetünket pakoljuk tele egészségtelen szeméttel, de lelki, szellemi, nyelvi környezetünk sem kímélődik meg a mindent elárasztó, fojtogató szellemi „szemétkrízistől”. Arra a nagyon is veszélyes jelenségre szeretnék utalni, amely szép magyar nyelvünk gazdag szókészletét fenyegeti: a megoldhatatlannak tűnő nyelvi szemétkrízisre, a bűzös nyelvi szemétkrízisre.

Nyelvünkben is, akár az élet más területein, felütötte fejt a mindent elselejtő igénytelenség. A magyar társadalom jelentős részének aktív szókincsére egyre fogyatkozik, a nyelvi választékoság, sokszínűség és helyesség szinte kizárólag a szakma monopóliumává vált – néhány elkötelezett nyelvész, író, értelmiségi szelmalomharcává. Azonban

a nyelv mint változó, alakuló jelenség a maga módján „gazdagodott” is: az utóbbi időben az angol szakmai jövevényszavak mellett bőven megfűszereződött trágár, obszcén szavakkal, kifejezésekkel, káromkodásokkal.

Egy ideje arra lettem figyelmes, hogy nagy reményű ifjúságunk milyen praktikus módon, gyorsan és hatékonyan kommunikál néhány vastagon fogalmazott trágár szó segítségével. Szociolingvisztikai szempontból szerintem nyelvi korszakváltás határán vagyunk. *Nádasdy Ádám* nyelvész írja, hogy a „trágárság ízig-vérig nyelvi jelenség... durvaság, mely nem mindig illetlen.” Nem mindig illetlen, különösen akkor nem, ha modern irodalmunk egyre inkább szalonképessé teszi. Valamikor a trágárság használata tudatos lázadás volt a kommunizmusban elvárt, netalán a kispolgári nyelvi prudériával szemben, ma azonban a trágár szavak egyfajta mondattölték-

ként funkcionálnak, és jóformán meg sem lepnek bennünket. Egy másik nyelvész, *Galgóczi László*, aki behatóan foglalkozott a trágárság és obszcénitás nyelvi jelenségeivel, a következőket állítja: „...trágár szavak mindig léteztek, bár napjainkban mintha egyfajta divattá válna a használatuk.” Így lesz az obszcénitás, a trágárság életünk szerves része.

Mindez szerintem nem kizárólag, sőt nem elsősorban nyelvi jelenség, sokkal inkább valamilyen lelki, szellemi folyamat tapintható következménye. Tudjuk, hogy a nyelvnek érzelmkifejező szerepe is van. A szavakról, mondatokról ítéve valami nagyon furcsa folyamat játszódik le az emberek lelkében. Mindinkább arra a következtetésre jutunk, hogy a lelkünk mélyén valami nincs rendben, és ezt tanúsítják elmondott, elsziszegett, kítőző káromkodásaink is. Egyes nyelvészek szerint a káromkodás egyenesen leleményre, kreativitásra utal, nyelvi ügyeskedésre. Számomra azonban mást jelent. Egy belső, nagy szemétkrízis jeleit vélem felfedezni, azt az óriási lelki-szellemi válságot, amelyet nap mint nap átélünk, amely fertőz és büzlök életünkben.

Igaz az a bibliai mondás, hogy az ember azt hozza felszínre, ami a szíve mélyén van: a jó kincset vagy a gonoszt. Jézus

mondta: „Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemeleg a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok...” (Mt 15,11-19) Nyelvünk a lélek tükré, emberségünk fokmérője, egy jelenség, amely minősít – egyént, közösséget, nemzetet.

Szeretném, ha leleményességünket, kreativitásunkat valami más dolog minősítené, nem a trágárkodás.

Vállalva a konzervatívizmus vádját, én teljes mértékben valom *Reményik* gondolatosságát nyelvünkről (Az ige):

„Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek, és áhitattal ejtsétek a szót, (...) Úgy beszéljen ki-ki magyarul, Mintha imádkozna, Mintha aranyat, tömjént, myrrhát hozna!”

Adorjáni Dezső Zoltán püspök Erdélyi Egyházkerület

„A párbeszédért”

A keresztyén-zsidó párbeszédért végzett munkája elismeréseként tíz kitüntetettnek adtak át emléklapot május 22-én Budapesten, a Deák téri evangélikus egyházközség tanácstermében. „A párbeszédért” emléklapot a Keresztyén-Zsidó Társaság elnöksége ebben az évben hozta létre.

A díjakat D. dr. Harmati Béla nyugalmazott evangélikus püspök, a szervezet korábbi ügyvezető elnöke adta át a tár-

saság emlékülésén, amelyet az Izraeli Állam megalakulásának hatvanadik évfordulója alkalmából rendeztek meg. Emléklapot kapott – többek között – *Hausmann Jutta*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanszékvezető professzora és *Szigeti Jenő* adventista teológiai professzor. Az emlékülésen részt vett és beszédet mondott *Aliza Bin-Nuon*, Izrael budapesti nagykövete.

► MTI

HIRDETÉS

Felhívás

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület Püspöki Hivatala értesíti a hatéves képzésben részesült, 2006 augusztusa előtt ordinált beosztott lelkészeket, hogy a 2008. szeptember 15-re tervezett parókusi alkalmassági vizsgálatra 2008. június 10-ig kell írásban jelentkezni a püspöki hivatalban (9001 Győr, Pf. 1639). A püspöki hivatal a jelentkezések beérkezése után küldi ki az írásbeli feladatokat és a szóbeli tételek anyagát.

HIRDETÉS

A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium tanári pályázatot ír ki 2008. augusztus 25-től történő alkalmazással. Pályázni lehet matematika, fizika, számítástechnika, olasz, francia, német, angol egyetemi szintű, kétszakos tanári diplomával, a felsoroltak közül bármely szakok párosításával. A pályázathoz csatolni kell a végzettséget igazoló okiratot (diplomamásolatot) és erkölcsi bizonyítványt. Lelkészi ajánlás a pályázat elbírálásánál előnyt jelent. A pályázatok alapján csak az alkalmazásra elfogadott jelöltekét hívjuk be beszélgetésre. A pályázat kiírója a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium, 1071 Budapest, Városligeti fasor 17–21. Tel.: 1/322-4406. A pályázat beadásának határideje: 2008. június 5.

HIRDETÉS

„Közös asztal” cigánymissziói konferencia

Cigány és nem cigány testvéreinket táborba hívjuk nagy szeretettel. A tábor igei vezérfonalát a pusztai vándorlás adja. Kirándulás, kulturális, kézműves- és egyéb programok szerepelnek a kínálatban. Vendégünk lesz *Gáncs Péter* püspök, *Kákay István* országos irodai igazgató, *Balog Zoltán* országgyűlési képviselő, zenészek, mesemondók, verselők. Színhely: Nyírtelek. Időpont: augusztus 20–24. Ebben az évben részvételi díj nincs, az önkéntes adományok a Barátság park létrehozását szolgálják. Jelentkezés: pbakay@gmail.com, illetve Sárszentlőrinci Evangélikus Egyházközség, 7047 Sárszentlőrinc, Petőfi u. 45. A jelentkezés határideje: június 30.

HIRDETÉS

Pályázat lelkészi állásra

A Vadosfai Evangélikus Egyházközség meghirdeti megüresedett lelkészi állását. A gyülekezet a lelkészválasztási folyamatban második alkalommal a pályázati meghirdetés szakaszába lépett. Az egyházközség várja azon lelkészek jelentkezését, akik szívesen szolgálnának az ősi artikulációs helyen, Vadosfán és a hozzátartozó filiákban. A lelkészt teljesen felújított parókia és korrekt javadalmazás várja.

Pályázatukat egy példányban kérjük benyújtani a Soproni Egyházegye Esperesi Hivatalába (9400 Sopron, Bunker köz 2.), ahol a lelkészi állásról, az elvégzendő szolgálatokról, a díjlejáról és az esetleges bemutatkozó alkalomról is részletes információkat kaphatnak *Gabnai Sándor* esperestől (20/824-6902; gabmas@freemail.hu).

Pályázatukhoz, kérjük, csatolják a kézzel írt önéletrajzot, a gyülekezeti szolgálatról való elképzeléseket és tervek, majd a teljes pályázati anyagot postai úton küldjék el 2008. június 30-ig az esperesi hivatal címére.

Az állást 2008. augusztus 1-jétől lehet betölteni.

A gyülekezet presbitériuma fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatokat előzetesen értékelje. Az új lelkész megválasztásáról a törvényi előírásoknak megfelelően a gyülekezeti közgyűlés dönt.

Várja jelentkezését a Vadosfai Evangélikus Egyházközség és a Soproni Egyházegye.

HIRDETÉS

II. országos férfikonferencia

Június 13–15., Piliscsaba, Béthel Missziói Otthon

PROGRAM

Június 13., péntek

- 13.00: Ebéd
 - 14.00: Szabadtéri ügyességi verseny
 - 15.30: Nyitóáthítat – *Koháry Ferenc*
 - 16.00: A férfiak szerepe a gyülekezetekben, amerikai példák alapján – *dr. Fabiny Tibor*
 - 18.00: Vacsora
 - 19.00: Az atyákép a 4. parancsolat tükrében – *Levente Péter* magartartáskutató
- Június 14., szombat
- 8.00: Reggeli
 - 8.30: Reggeli áhítat – *Böjtsz Attila*
 - 9.00: Férfikörök szervezése és vezetése – *Werner Lauterbach*, a Bajor Evangélikus Egyház férfineművezetője Nürnbergből
 - 12.00: Ebéd
 - 14.00: Könnyű túra a környékbeli hegyekben
 - 16.30: *Dr. Garádi Péter* előadása
 - 18.00: Vacsora
 - 18.30: Esti áhítat – *Schermann Gábor*
 - 19.00: Fórumbeszélgetés. Moderátor: *Kis Ferenc Balázs*

Június 15. vasárnap

- 8.00: Reggeli
- 8.30: A konferencia kiértékelése, további tervek
- 10.00: Aktív részvétel a helyi gyülekezet istentiszteletén
- 12.00: Ebéd

Jelentkezni lehet *Koháry Ferenc* férfineművezető referensnél a Ferenc.Kohary@lutheran.hu e-mail címen vagy a 96/360-013-as és a 20/824-7122-es telefonszámon, illetve az Evangélikus Missziói Központ címén: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38–40.; e-mail: evmis@lutheran.hu; tel.: 1/400-3057, mobil: 20/824-5841. Részvételi díj a teljes időre: 5000 Ft + 500 Ft ágynemű-használati díj. Egy-két napos részvételre is van lehetőség.

2010 legyen az ökumené éve!

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) négyfős delegációja – *D. Szabik Imre* elnök vezetésével *Tarr Zoltán* református zsinati tanácsos, *Mészáros Komél* baptista főtítkárs és e sorok írója – május 26-án látogatást tett *dr. Babel Balázsnál*, a Kalocsa–Kecskeméti Egyházegye érsekénél, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ökumenikus Bizottságának elnökénél.

A látogatás azt célozta, hogy a résztvevők a jelen tapasztalataira, kihívásaira és ígéreteire építve értékeljék az ökumenikus helyzetet, továbbá megvizsgálják azokat az új ökumenikus lehetőségeket és formációkat, amelyek által a Krisztusban való egység megélése intenzívebb, a közös tanulmányi munka tudatosabb, a szekularizált világ előtti egységes bizonyosságát pedig meggyőzőbb lehet.

Az érsek elmondta, hogy a pápánál tett látogatása során beszámolt a *Biblia éve* elnevezésű programsorozat sikeres öku-

menikus megrendezéséről, az *Ökumenikus Charta* elfogadásáról, a nagyszabedű nagygyűlésen való részvételről, az ökumenikus imahét évenkénti közös előkészítéséről és megszervezésének gyakorlatáról. Felvetette, hogy a hamarosan induló úgynevezett Szent Pál-év programsorozatához a testvéregyházak is csatlakozhatnak.

A megbeszélésen részt vevők egyetértettek abban, hogy az említett események során, valamint sok-sok helyi közösségben, gyülekezeti, kegyességi mozgalmi és szervezeti viszonylatban nyilvánvalóvá lett az ökumenikus elkötelezettség és készség. Ezeknek a pozitív tapasztalatoknak a tudatában abban is egyetértettek, hogy a jövőben a meglévő ökumenikus kapcsolatokat és tevékenységet tovább lehetne mélyíteni és szélesíteni.

Egyetértés született arra nézve is, hogy egy felekezeti tudóscsoportnak érdemes volna újragondolnia egyháztörténelmünket a 16. századi refor-

mációtól kezdődően, és tárgyyszerűen, mindenki számára elfogadhatóan újra kellene fogalmaznia. Ennek a teológiai történelmi munkának a megkezdése példáulérték lehetne más egyházi szakterületek, például a bibliatudományok vagy a pasztoráció számára is.

A fentiekre való tekintettel a résztvevők egyetértettek abban, hogy – a Biblia éve mintájára – Jézus Krisztusnak különböző felekezetekben élő magyar népe 2010-et az ökumené évének nyilváníthatná, s ennek során sokféleképpen kifejezhető közös krisztusi hitét. Ezt az is indokolja, hogy 2010-ben lesz az úgynevezett újkori ökumenikus mozgalom kiindulásának, az edinburghi missziói világkonferencia megrendezésének a századik, a Keresztyén Egységet Előmozdító Pápai Tanács megalapításának pedig az ötvenedik évfordulója.

■ DR. BÓNA ZOLTÁN
református lelkész, a MEÖT főtítkárs

Közelebb és még közelebb

Az Ökumenikus Tanulmányi Központ (ÖTK) május 23-án, pénteken tartotta idei közgyűlését a Kálvin Kiadó tanácstermében. A nyitóáthítathoz *Gáncs Péter* püspök három igét választott az ökumené jegyében (122. zsoltár; Mt 8,11; Ef 2,22.), majd pedig – mint az Egyházak Világtanácsa (EVT) százötven tagú központi bizottságának magyar tagja – a szervezet legutóbbi, februári ünnepi üléséről tartott előadást.

1948-ban, a megalakuláskor 147 tagyeháza volt az EVT-nek; legutóbb a 348. és 349. tagot vették fel. Ugyanakkor öt-hat száz millió karizmatikus hívő nem tagja az egyházi világszervezetnek, jóllehet velük szintén együtt kell(ene) működni.

Gáncs Péter felidézte, hogy noha szép és megható volt februárban Genfben az ünnepi istentisztelet, de disszonáns hangok is hallatszottak. Elsősorban a német egyházak részéről érték kritikák a főtítkárt, *Samuel Kobia* kenyai metodista lelkészt, akinek munkájával, irányításával sokan elégedetlenek, és aki ezért nem is kívánja a jövő évben újra jelöltetni magát.

Az evangélikus egyházi vezető idézett *idősebb Hafenscher Károly* tanulmányából: „EVT – élt 60 évet?” Az ökumené határhoz érkezett, amikor is mindenekelőtt a teológiai kérdéseket kell tisztázni. Róma egyre kevésbé hajlandó párbeszédre, a megigazulásról szóló közös nyilatkozat (1999) óta inkább az ortodoxok felé igyekszik nyitni. Az EVT sokszor langyosnak tűnik, hiányoznak a nagy személyiségek, megerősödött a teológiai pluralizmus és a liberális teológia, de a felekezeti öntudat is.

Tarr Zoltán református zsinati tanácsos, korábbi magyar tag hozzátette,

hogy a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) elnöksége az elmúlt decemberben javaslatot fogadott el a megújításra; ez tartalmazza a szorosabb együttműködés szándékát a katolikus egyházzal és az újabb karizmatikus közösségekkel.

Tóth Károly nyugalmazott református püspök, a tanulmányi központ elnöke megjegyezte, hogy az ökumené eredményei nem eléggé ismertek a magyar gyülekezetek előtt sem. Azt mondhatják: „Nincs semmi hasznunk abból, ami ott fent történik.” Utalt arra, hogy *Heidelbergi kúté* több kérdése így kezdődik: „Mi a hasznod, hogy...”

Lazarovits Ernő, a Mazsihisz külügyi megbízottja, a Nemzetközi Keresztyén-Zsidó Tanács magyarországi képviselője is üdvözölte a megjelenteket az Izraeli Állam megalakulásának hatvanadik évfordulója alkalmából. Máltai lovagként elmondta, hogy a lovagrendnek is van ökumenikus tanácsa, ahol a gyakorlatban is közelebbről megismerkedhet az ökumenével.

A tanulmányi központ a nehézségek ellenére jelentős szolgálatot végezhetett az elmúlt évi közgyűlés óta. Nagyon népszerűek a szentföldi, továbbá az egyiptomi, jordániai utak. Fontosak a partnerintézményekkel, különösen is a német egyházak benszeimi felekezettudományi intézetével fenntartott kapcsolatok. Kiemelkedő esemény volt február 21-én a *Johannes Rau* korábbi német szövetségi elnök ígéhirdetéseiből, elmékedéseiből, beszédeiből összeállított, *A Biblia és a politika* címet viselő kötet bemutatása a református egyház zsinatának székházában.

Szent István könyvhét 2008

A fennállásának százhatvanadik évfordulóját ünneplő Szent István Társulat tizenhatodik alkalommal rendezte meg a keresztyén szellemiségű kiadók könyvhétét. Húsz sátorban hétezer kiadvánnyal, köztük nyolcvan újdonsággal várták a szervezők a szépre szomszas olvasókat. Akik május 19. és 24. között elmentek a Ferenciek terére, azokat izgalmas könyvbemutatók, reneszánsz muzsika, népzene, néptánc, beszélgetések és zenés gyermekműsorok tartották ott hosszú órákon keresztül.

Mondhatni, egész héten át lógott az eső lába, egyik délután sűrűn esett is, de ez sem zavarta az embereket abban, hogy sétáljanak, válogassanak, és leüljenek a tér kőkorlátjára, hogy belelapozzanak a talált kedves kötetükbe.

Szinte minden kiadó fele áron árulta a szebbnél szebb Bibliákat, s külön is adott kedvezményt: tizenöt-húsz százalékos. Az élelmesebbek kis dobozba tett régi kötetekkel csábították magukhoz a látogatókat, szép kiállítású kiadói ajánlatokkal. Szóval Dárius kincse is kevés lett volna ahhoz, hogy mindent megve-

gyünk. (Maradt a belelapozás, ismerkedés a jeles írókkal és szerkesztőkkel.)

– Jó érzésekkel sétálgat az ember ilyenkor – mondja *Farkas Olivér*, a Szent István Társulat igazgatója –, nézegeti a gazdag könyvkiadót. A régi protestáns–katolikus hitvitára gondolva elképzelhetetlen ez a Ferenciek terei béke! A könyveknek megvan a maguk sorsa: az, hogy megférjenek egymás szomszédságában *Luther*, *Kálvin*, *Pázmány* és a pápák gondolatai. Mert a Szent István könyvhét keresztyén, ökumenikus. Református, evangélikus, ortodox és katolikus kiadók könyveivel ismerkedhetnek itt az érdeklődők. A keresztyén kiadók legjobb „szinopszisa” ez a közös ünnep: egy évben egyszer, egy hétig itt látható együtt minden kiadványunk. Sőt a szerzők is. Naponta közös asztalnál dedikálnak, és jól érzik magukat egymás társaságában... Igen, reméljük, még sokáig lesz ilyen. A társulat százhatvan éves, jubileumi életkorából azt a nullát kívánjuk az idén tizenhat éves könyvhétnek, amely önmagában semmit nem ér, mégis úgy megváltoztatja a számsorokat. És békességet

mindkettőjüknek, az olvasóknak is! Legálábbis olyat, amilyen itt a téren van.

„Kincset” is találók: jeles költők, *Petróczy Éva* régebbi kötetét a református Kálvin Kiadónál. Istenes verseit gyűjtötte össze, rövid, végtelenségig csiszolt vallomásait.

Éppen érkezik *Kendeh K. Péter*, az evangélikus Luther Kiadó fiatal vezetője, akit a könyvhétről kérdezek.

– A kezdetektől itt vagyunk mi is, és nagy szeretettel ajánljuk kiadványainkat. Jó itt lenni, ebben a békés közösségben. Mindenki talál magának valami szepet, építő munkát. Az idén mintha nagyobb lenne a forgalom és a kedv, mint régebben, és ezen az sem változtat, hogy mindig esőfelhők tornyosultak felettünk. Az arcokon öröm van, és ez mindennél többet ér!

Délután három óra. Gyerünk a dedikálásra: *Vasadi Péter* nagykabátban ír, *Szentmihályi Szabó Péter* nyári öltönyben, *Csóky András* idegsebész főorvos sok könyvvel a kezében, *Bolberitz* atya friss szakállal, *Blaško Péter* színészi dialóggal... Minden együtt. Kezdődhet a nemzetmentés!

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Déli gyümölcs

A Déli Evangélikus Egyházkerület melléklete

Összeállította:
PETRI GÁBOR

Jó nekünk itt lenni

■ RADOSNÉ LENGYEL ANNA

Jób, a Zsoltárok és Ézsaiás könyve vezet. Az Újszövetségből a négy evangélista és Pál levelei a legszívesebben olvasottak.

A kiértékelés legmeglepőbb része az volt, hogy a válaszadók többsége nem olvasta a teljes Bibliát. Nem akarok messzemenő következtetést levonni, hiszen egy ilyen találkozón nem az elmélyült tesztkitöltés foglalja le teljesen az embereket, de azért az elgondolkodtató, hogy a teljes Szentírást sokan nem olvasták.

Megnyugtatta azonban a több száz fős hallgatóságot dr. Solt Pál, a Legfelsőbb Bíróság egykori elnöke a délutáni pódiumbeszélgetés során. A mélyen hívő, katolikus Solt Pál szerint többet ér az, ha egy részt vagy abból csak egyetlen szót gondolunk át igazán mélyen, és annak üzenete, mondanivalója határozza meg a napunkat, cselekedeteinket.

Süveges Gergő, a Magyar Televízió híradójának népszerű műsorvezetője az internetet is használja bibliaolvasásra, és

igénybe vesz egy on-line bibliaolvasó szolgáltatást is. Úgy kezdi a napot, hogy reggelente rákattint a napi rendszerességgel e-mailben küldött bibliai olvasmányra. A könyvek könyve azonban nem kerül mindig a kezébe.

Lovász Irén többszörös aranylemezes, az év énekesnője címet elnyert előadóművész elmesélte: Kristóf nevű kamasz fia komoly hittértő munkát végez sport- és iskolatársai között. Olyankor magával viszi az otthoni Bibliát – persze az édesanyját. Úgyhogy Irén Hartán, a Luther Kiadó standjánál vett egyet a fiának.

Mindenkinek megvan a maga története. Vendégeink szellemes, humoros vallomásaikkal nemegyszer nyílt színi taptot arattak. Őszinteségük, hitük megvallása nagy benyomást gyakorolt a hallgatóságra. Amikor Solt Pál egy taizéi dallal megénekelte a résztvevőket, mindenki úgy érezte: jó nekünk itt lenni. Ez olyan ritka kivételes élmény volt, amelyre mindig emlékezni fogunk!

Szüret Hartán

■ GÁNC S PÉTER

Napjainkban sokszor és sokat panaszkodunk: mi vagy ki hiányzik gyülekezeteink életéből. Szomorú tény, hogy gyakran egyaránt deficitese az anyagi, a demográfiai és a spirituális mérleg. Viszont az is kísértés, hogy csak hiányainkra meredünk rá, és nem vesszük észre mindazt, ami valódi, gazdagító érték, s nem figyelünk fel mindazokra, akikért hálásak lehetnénk, akik munkájának, szolgálatának örülhetnénk. Ezt a negatív beállítottságú, torz és szelektív látásmódot próbálja gyógyítani egyházkerületünk vezetősége. Ennek érdekében hoztunk létre az utóbbi években újabb és újabb elismerő díjakat, érmeket, plaketteket.

Úgy tűnik, akárcsak a természet világában, egyházkerületünkben is felgyorsultak az események: idén már május 17-én, az egyházkerületi missziói nap keretében „arathattunk, szüretelhettünk”. Talán szabad ezt a képet alkalmaznom mindazokra, akiknek gyümölcstermő életét, hűséges szolgálatát, munkájuk eredményeit és teljesítményeit az egyházkerület széles, közel nyolcszáz fős (!) közössége előtt köszöntük meg a hartai evangélikus templomban.

A cél nem az öntömjenézés, a „Jer, dicsérik egymást...”, hanem egy olyan egészséges szemlélet kialakítása és meg erősítése, amely képes felfedezni Isten gazdag ajándékát a mellettünk élő, közöttünk szolgáló lelkészekben, gyülekezeti munkatársakban, oktatási és diakóniai dolgozóknak. Ezért hozta létre az egyházkerületi közgyűlés 2005-ben a hűségérmét, 2006-ban pedig a Tessedik-díj háromféle változatát az év lelkészének, pedagógusának, illetve diakóniai munkásának elismerésére. A kitiüntetések sora tovább gyarapodott az országos presbitérium által 2007 májusában alapított Ordass Lajos-, illetve Prónay Sándor-díj kerületi fokozatával, az Ordass-, illetve Prónay- emléklappal, melyek átadására első ízben éppen Hartán került sor.

Amikor ennek a gazdag napnak a termését igyekszünk megosztani Olvasóinkkal, reméljük, hogy dél idei gyümölcssei friss színt, új ízeket, zamatot, jó illatot és örömet jelentenek egész egyházunk nagy családjának közös asztalán.

FOTO: PETRI GÁBOR

Déli „díjeső”

A Déli Egyházkerület által alapított díjak, a 2008-ban immár harmadszor átadott hűségérmek és a második alkalommal kiosztott Tessedik Sámuel-díjak mellett idén egy harmadik kitiüntetést is átújthatott a hartai missziói napon Gáncs Péter püspök, Radosné Lengyel Anna kerületi felügyelő és Szabóné Mátrai Marianna püspökhelyettes: az MEE Országos Presbitériuma által alapított, a kerületek által odaítélt Ordass Lajos- és Prónay Sándor-díj emléklapjait első alkalommal vehették át a kitiüntetettek (6-7. oldal).

FOTÓK: LUKÁCS GÁBI

STERMECZKI BALINT FELVÉTELE

A DÉLI EGYHÁZKERÜLET

Az egyházkerület hűségérmesei

Baráth Károlyné Joó Magdolna

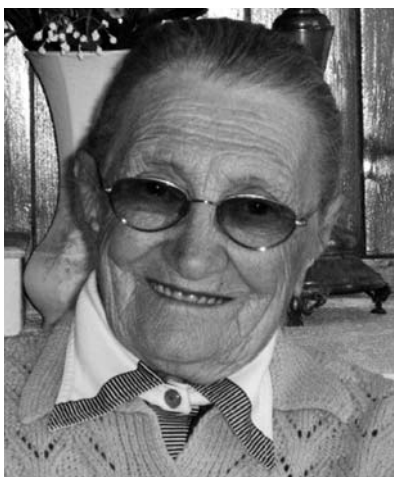
Aki betér a Gyomai Evangélikus Egyház-köztségbe, rögtön észreveszi Magdi nénit, amint épp valamilyen gyülekezeti feladattal van elfoglalva. Ugyanis ő az, aki nyitja és zárja a gyülekezeti terem és a templom ajtaját, aki már jókor reggel el-megy befűteni, hogy a templomba járó hívek télen ne fázzanak. Ő az, aki kezeli a harangot, aki rendben tartja az oltárt, aki ha kell, egyedül is kitakarítja a templomban, befizeti a csekkeket, és rögtön biciklire pattan, ha segítségre van szükség. Ő az, aki mindig ott van az alkalmakon, és ha épp családi elfoglaltsága akad, a közösség tagjai aggódni kezdenek: talán csak nem beteg? Mert ő nyolcvannégy évesen is olyan fáradhatatlan, mintha egyáltalán nem fogna rajta az idő.

Baráth Károlyné Joó Magdolna 1924. augusztus 24-én látta meg a napvilágot Dévaványán. Kisbirtokos családban közép-ső gyermekként nevelkedett testvéreivel, Piroskával és Gáborral. Gyomára kerülve az evangélikus elemi iskolában végezte el tanulmányait.

1936-ban, tizenkét évesen vett először úrvacsorát Gyomán, a német anyanyelvű evangélikus közösségben. Ekkor kötelezte el magát végleg az evangélikusság mellett, ami a későbbiekben erős kapaszkodót jelentett számára a sors cudar kihívásaival szemben.

Ugyanis a háború végén családjá kuláklisra került, birtokaikat elvették. A német nyelvet nem használhatták. Több mint négy évig deportáltaként Oroszországba kényszerült testvéreivel együtt. Bátyjától, Gábertól ott kellett búcsút vennie.

Visszatérte után nem vesztette el a hitét. Megmaradt életükért Istennek hálát adva, hűgával együtt nagy erővel és odaadással, alázatosan, imádsággal szeretettel szorgosan tevékenykedett az egyháznál. Először presbiter lett, majd gondnoknak választotta a gyülekezetet.

1949. június 4-én kötött házasságot Baráth Károllyal. Kezdetben tsz-alkalmazottként, majd nyugdíjazásáig a gombüzemben dolgozott. Háromgyermekes családanaként öt unokája van, és immár két dédunokával is büszkélkedhet.

Magdi néni jelenleg is a Gyomai Evangélikus Egyházköztség gondnoka. Húga halálával az ő pénztárosi feladatainak nagy részét is magára vállalta.

Frissességével, igazán fiatalos lendülettel egyik pótolhatatlan mozgatója a gyülekezet közösségi életének. Példaképe lehet a fiataloknak abban a tekintetben, hogy miként kell sok megpróbáltatáson át szilárdan megállni a hitben. Gondoskodó, odafigyelő szeretettel támasza az időseknek.

Csorba Béla

Apostagon született 1923. április 12-én. Édesapja molnár, édesanyja pedig háztartásbeli volt. Az elemi Apostagon végezte. Polgári iskolába 1933-tól 1937-ig Dunavescére járt. Tanulmányai befejeztével odahaza a családi gazdaságban dolgozott.

1948 szeptemberében nősült meg, a szintén evangélikus vallású Kara Erzsébetet vette feleségül. Ebből a házasságból két gyermekük született: Erzsébet és Béla. Boldog, békés családi életet éltek, mivel mindketten hittek Jézus Krisztusban, az ő értünk hozott váltságában és az örök élet ajándékában. Felesége 41 évesen rákos betegségben halt meg. Halálos ágyán a körülötte levők előtt is bizonyossá vált, hogy számára a megváltás valóság volt a nehéz percekben is. Az Úr a halál árnyéka völgyében is ott volt velük.

A kötelező tsz-szervezés idején Csorba Béla belépett a termelőszövetkezetbe, ahol kezdetben traktorosként dolgozott. Munka és család mellett érettségizett le a mezőgazdasági technikumban. Ezután agronómusként dolgozott tovább mint ágazatvezető.

Az ötvenes években kisöporték templomainkból a kántortanítókat. Mivel Csorba Béla vonzódott a zenéhez, és adottsága is volt hozzá, 1952 őszén jelentkezett a főtí Mandák-otthonban folyó kántorképző tanfolyamra. Ez csak olyan módon válhatott lehetségessé, hogy felesége vállalta az állatállomány gondozásának, ellátásának nem kis terheit. Hála az Úrnak, ötvenhat éven keresztül megengedte és elfogadta Csorba Béla kántori szolgálatát, és harmincegy éven át megőrizte őt az utakon, amikor Szalkszentmártonból járt át autóval minden vasárnap Apostagra.

1973-ban újra megnősült. Isten gondoskodott róla és 11 éves kisljáról, mert szerető, jó édesanyát adott nekik Kovács Irénke személyében, aki szintén hitét gyakorló evangélikus keresztény. Isten áldásaként 1974-ben megszületett János fiuk, aki jelenleg Győrben evangélikus lelkész.

Csorba Béla 1979-ben egy térdműtét miatti kényszerpihenő alatt kezdett el olajjal festeni. Mindig vonzódtak a szép festmények. Alkotásainak zöme tájkép, csendélet, a gyermekkora idejében szokásos életmódot megörökítő életkép, de bibliai tárgyú munkái is vannak. Több önálló kiállítása is volt, és más alkotókkal közösen is rendezett már tárlatot. Mások értékelése alapján Csorba Béla képeiről a békesség sugárzik. 1994-től – egy másik betegség jelentkezésének idejétől – verseket is kezdett írni, zömében evangéliumi tárgyúakat.

Csorba Béla mindenkor hű maradt kántori szolgálatához, az apostagi evangélikus gyülekezetéhez. 1952 óta ül az orgonánál, alig hagyva ki alkalmakat. Emellett hosszú évtizedek óta a gyülekezet jegyzője, s több cikluson keresztül töltötte be az egyházmegye jegyzői tisztségét is. Apostagon legyen bármilyen gyülekezeti alkalom vagy munka a templom és a parókia körül, Béla bácsi soha nem hiányzik, s ahogy ereje engedi, kiveszi a részét minden feladatból. Ugyanezt lehet elmondani feleségéről is, aki szintén önzetlenül vállal feladatot a gyülekezet életében.

Lustyik János

Lustyik János tősgyökeres szarvasi evangélikus szülők gyermekeként látta meg a napvilágot 1924. szeptember 3-án. Elvé-

gezte a helyi evangélikus elemi iskolát, ezt követően négy esztendőig tanult a szeghalmi Péter András Gimnáziumban, majd visszatért szülőhelyére a Tessedik Sámuel Középfokú Gazdasági Tanintézetbe, ahol 1945-ben érettségizett, és megszerezte a technikus oklevelet is. Úgy határozott, beiratkozik a szarvasi evangélikus tanítóképzőbe, ahol 1946-ban tanítói diplomát kapott.

Szeretettel emlékszik gyermek- és ifjúkorának lelkészeire, Kellő Gusztávra, Szelényi Jánosra, akik mellett komoly hatással volt rá rendkívül művelt vallásánára, Krón Ferenc.

1947-ben felvételt nyert a Gödöllői Agrártudományi Egyetemre, két év után azonban nem folytathatta tanulmányait, osztályidegennek nyilvánították. Hazament Szarvasra, ahol a középhalmi általános iskolához tartozó Hertelendymajorban igazgató-tanítóként oktatta, nevelte a rábízott gyerekeket.

1956-tól gyökeres változásokat várt, bekapcsolódott a helyi forradalmi tanács munkájába. 1957-ben letartóztatták, és hat év börtönre ítélték. 1960-ban amnesztiával szabadult.

Csak fizikai munkásként helyezkedhetett el, majd 1961-től Gyomán a talajjavító vállalat agronómusa lett. 1963-tól öt éven keresztül a Kiskőrösi Állami Gazdaság mezőgazdász, ugyanakkor üzemgazdász oklevelet szerzett Gödöllőn. 1968-ban költözhetett haza Szarvasra. Szakmájában nem talált munkát, több mint másfél évtizedig, 1984-ben történt nyugdíjba vonulásáig a helyi Vas- és Fémpari Szövetkezet raktárvezetőjeként dolgozott.

Amikor visszakért Szarvasra, az ótemplomi gyülekezetben Székács Sámuel és Kovács Pál lelkészek hirdették Isten igéjét. 1976-tól vállalt presbiteri tisztséget. Egy évtizedes hűségessé szolgálata után Nobik Erzsébet lelkész javasolta egyházközségi felügyelőnek. Megválasztották, és 1986-tól a 2006. évi tisztújításig munkálkodott egyházközsége javára Nobik Erzsébet, Kondor Péter, majd Lázár Zsolt lelkészek elnökségében.

Felesége, Keresztes Ágnes kertészmérnök, felnőtt gyermekeik: Ágnes és János.

Plézer Henrik

1931. augusztus 7-én született Pakson, s azóta is szülőhelyén él. Itt dolgozott mindig, a leghosszabb ideig a Cipész Ktsz-nél, onnan vonult nyugdíjba is.

1953-ban kötött házasságot Trapp Erzsébettel, idén ötvenöt éves házaspár. Két lánygyermekük van, Magdolna és Erzsébet, akiknek négy unokát köszönhetnek, és az is megadott nekik, hogy immár két dédunokának is örülhetnek.

Plézer Henrik 1993 óta látja el a paksi evangélikus temető gondnoki szolgálatát. A gyülekezet akkori felügyelője kérte fel erre a munkára, melyet azonnal elvállalt. Rendszeres elfoglaltságra és egy kis anyagi kiegészítésre is szert tett ezáltal, azonkívül e szolgálat révén többet tehetett az evangélikus egyházközségért, melyhez születése óta tartozik. Mindig is lelkiismeretesen

igyekezett elvégezni a rábízott feladatokat, heti rendszerességgel látogatja a temetőt – nyaranta még gyakrabban –, egész területét rendben tartja és gondosan felügyeli. A temetési szertartás-

sokat mindig előre megbeszéli a családokkal, kijelöli a megfelelő sírhelyeket, és mindig jelen van a temetéseken, istentiszteleteken is. A ravatal előkészítése és rendben tartása is szolgálatának fontos része.

A paksi evangélikus hívek elismerésben és megbecsülésben részesítik Plézer Henrik gondnoki szolgálatát, ennek kifejezésésképpen Szabó Vilmos Béla paksi lelkész, a Tolna-Baranyai Egyházmegye esperese kereste meg a kitérítés hírével, amellyel – Heni bácsi elmondása szerint – nem kis meglepetést és örömet is szerzett neki. Plézer Henrik tizenöt éve végzi ezt a munkát hűséggel, becsülettel és szorgalommal, és azt is elmondta, hogy ameddig egészsége engedi, számíthat rá és szolgálatára a paksi evangélikus közösség.

Taschner Erzsébet

1923-ban született Budapesten, Angyal-földön vasutas családban. Négy évet a Deák téri evangélikus gimnáziumban, négyet pedig kereskedelmi középiskolában tanult, de már tizenhárom évesen érezte Isten elhívó szeretetét, amelynek jegyében a diakonissza közösségben kívánt szolgálni. Így érettségi után, az évzáró napján jelentkezett az anyaházba. Sokfelé tevékenykedett, de a legmeghatározóbb emlékek a Szehtlo Gábor vezette Pax gyermekotthonhoz kötődtek, ahol a gyermekek szeretete erősítette hitét.

A kötelező kórházi gyakorlat során végzett a mentálhigiéniai gyakorlati képzés a továbbiakra nézve egész életpályáját kijelölte. Utolsó szolgálati helyén a rákoskeresztúri gyülekezet munkatársaként vállalt feladatokat. A diakonisszaegyesület feloszlata után óvónőként dolgozott nyugdíjazásáig, jelenleg aktív segítőként az újpesti gyülekezetben végez látogatásokat. Volt olyan hónap, hogy száz családot is meglátogatott.

1979-ben kezdte el írni a Fébé egyesü-

let történetét, amelyet aztán 1990-től már nemcsak történelemként ír, hanem jelenvaló lehetőségként is. A megalakulás nehézségei után 2002-től főnöksasszonyként végzi feladatát. A huszon-

kilenc mozgássérültnek munkát adó piliscsabai Siló vagy a Bagolyirtáson épült evangélikus templom és üdülő mind szívügyének tekinthető. Ezzel a lelkeséssel gondozza Veperdi Zoltánnal együtt az új lehetőségek vízióját, az evangélikus kórház ügyét és a II. kerületi evangélikus bölcsődét.

Taschner Ilona

1921-ben született Budapesten, Angyal-földön vasutas családban. Édesanyja mély hité mindig csodálattal töltötte el. Édesapja hét éves korában meghalt, így egyedül nevelte gyermekeit az özvegy édesanya. Taschner Ilona tízévesen a Deák téri gimnáziumba került, itt is érettségizett. Az iskola jó hitbeli alapot adott; a bibliaórák hangulata mély áhítattal járta át a szívét. Érettségi után a vasútnál szeretett volna elhelyezkedni, de abban az időben a női munkavállalást nem támogatták. Így, miután több helyen elutasították, a munkakeresés fáradságából hazatérve döntött a diakonissza életút mellett.

Taschner Ilona érettségi után egy évvel jelentkezett Farkas Mária főnök asszonynál azzal a kéréssel, hogy diakonissza szeretne lenni. Húgának stafírungját vitte be az anyaházba, ahol nagy szeretettel fogadták. Egy év képzés után, tizenegy éven át különböző gyülekezetekben vállalt diakonissza testvéri feladatokat. A látogatás, a bibliaóra, a hittanóra és a vasárnapi iskola feladatai közül a testvéri beszélgetések és a hittanórák nyújtotta hitbeli reménynek örült a legjobban. 1951-ben feloszlatták az anyaházat, így az I. számú gyermekklinikára került ápoló-gyermekgondozónak beosztottként, majd osztályvezetőként. Huszonhárom évig dolgozott ebben a hivatásban, amelyben sok élményvel gazdagította életét az Örökkévaló.

Az újpesti evangélikus gyülekezettel 1956 óta folyamatosan tartotta a kapcsolatot, és a '70-es években történt nyugdíjazása után teljes munkakörű gyülekezeti munkatársként dolgozott. A hittanóra, a bibliaóra, a látogatások és a hivatalvezetés területein mindennap örömmel vállalta feladatait. A gyülekezet sokat köszönhet szorgos misszionáriusának, „álarcos” diakonisszájának, Taschner Ilonának.

1990 – a Fébé újjáalakulása óta – tevékeny részese a diakonissza életnek, és sok örömet talál a testvéri közösségben.

Taschner Erzsébet és Ilona diakonissza testvéreinkben igazi testvéreket tisztelünk, akik egymás mellett, az egyházat és Urukát hűséggel szolgálva, a gyülekezetben és a diakonisszaegyesületben végzett odaadó munkájuk során mindvégig testvérként tudták Jézus útmutatását követni. Letelepedtek Jézus lábához, és hallgatták a tanítást, együtt imádkoztak Mesterükkel, de sokszor a nagy sürgős-forgásban a legegyszerűbb munkától a legnehezebb feladattig mindent vállaltak.

T 2008. ÉVI DÍJAZOTTJAI

Galli Tamás

Galli Tamás 1972. május 5-én született. Tizennégy éves korától él gyülekezeti közösségben.

Tanulmányait Magyarországon és Németországban végezte, két főiskolai mérnöki diplomát szerzett. Tíz éve szoftverfejlesztőként dolgozik a Siemens PSE Kft.-nél.

Könyvélménye és diakóniával foglalkozó lelkész hatásra érlelődött meg benne a gyülekezeti szintű szeretetszolgálat beindításának gondolata. A szeretetszolgálat gyakorlatával a polgári szolgálatos időszak alatt ismer-

kedett meg. A Pesterzsébeti Evangélikus Egyházközségben – az előkészületeket is beleszámítva – több mint tíz évig végezte és vezette a hajléktalanszolgálatot, illetve ezzel párhuzamosan a gyülekezet rászoruló tagjainak gondozását. Az egyedül elkezdett munkához a gyülekezet több tagja csatlakozott.

A több év alatt kiforrott gyülekezeti modellt és a felhalmozódott tapasztalatokat brosúrában publikálta, és püspöki jóváha-

gyással eljuttatta a Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközségeihez. (A brosúra jelenleg is elérhető az interneten, a <http://szeretetszolgalat.lutheran.hu> címen.)

Galli Tamás így vall a munkájáról: „A kialakított gyülekezeti szeretetszolgálati modellt nem a magam vagy a munkatársaim érdemének tartom, hanem Isten általunk is működő szent kegyelmének, és örülök, hogy Isten munkatársai lehetünk. Ha viszont az elvégzett feladatokra, hálás vagyok Istennek az ő gondoskodásáért, a sok-sok kegyelemért, azért, hogy talán mi is egy kicsit emberebb emberré váltunk, miközben szeretetet igyekeztünk adni a kiosztott étellel vagy ruhákkal, esetleg egy-egy jó szóval.”

Köhlerné Schizler Ágnes

„Emlékezz vissza az egész útra, amelyet Istened, az Úr...” (5Mózes 8,2)

Köhlerné Schizler Ágnes tizennyolc éve, az intézmény alapításától kezdve hűségesen szolgál a soltvadkerti Evangélikus Óvodában. Közel harmincévnyi óvodapedagógusi szolgálata és példamutató, erkölcsös élete iránt érzett megbecsülésünk kifejezéséül szeretnénk méltatni őt.

Munkásságát, kulturális tevékenységét, az óvodás- és kiskisiskoláskorú gyermekekért folytatott pedagógiai munkáját lakóhelyén, Soltvadkerten is sokan ismerik és nagyra értékelik, különösen azért, mert a keze alatt felnövekvő nemzedék lelki fejlődé-

Tessedik-díjasok

sét a felnőtté válásig figyelemmel kíséri.

Azokhoz az óvónőkhöz tartozik, akik hiszik, hogy jövőt építeni csak a múlt ápolásával együtt lehet. Több évtizede tagja a Soltvadkerti Evangélikus Egyházközségnek, így élénken kapcsolódik be az evangélikus egyház

életébe és munkájába. Az Evangélikus Óvoda alapító óvónője, aki 1990-ben az indulás nehézségei közepette, de a folytatás reményességével kezdte meg tevékenységét keresztény pedagógusként az állami óvodákban eltöltött tíz év után.

Tizennyolc éve immár, hogy kellő szakértelemmel és pontossággal vezeti az intézmény újságjának a *Leleki percek* nevű rovatát, ezzel is gazdagítva az olvasók kultúráját és erősítve egyházhoz való kötődésüket.

Mivel Soltvadkert őslakossága német származású, fontosnak tartotta, hogy a gyermekekkel már óvodáskorban elkezdje a német

nyelvvé váló játékos ismerkedést. Az óvodából kikerülő gyermekek számára délutánonként német nyelvi foglalkozásokat és tábortokat szervez minden évben, ezzel is biztosítva az idegen nyelvi kultúra fennmaradását.

Szüntelenül, gyakorló szeretettel végzi munkáját a rábíztákért. Pedagógiájában különös hangsúlyt kap a pedagógusnak a gyermek értékvalasztását befolyásoló szerepe. Munkájában tud alázatos lenni, mert átérzi, hogy neki azt kell továbbadnia a legmagasabb szinten, ami az örök emberi értékeket képviseli.

Ma minden szakterületnek és hivatásnak rendkívül fontos része a továbbképzés. Ezt az általános megállapítást erősítették meg azok az állami, egyházi és németországi továbbképzések, melyeken évről évre aktívan részt vesz. Így kapcsolódott be az Evangélikus Hittudományi Egyetem pedagógusoknak meghirdetett hitoktatói kurzusába is.

Tudományos konferenciákon való részvételével is azt a szemléletet erősíti, hogy a szakembernek először tartalommal kell feltöltenie ahhoz, hogy utána megújult erővel és lélekkel haladjon tovább a szolgálat útján, és így váljék végül nélkülözhetetlenné.

Lázár Zsolt

2000-től beiktatott lelkésze az egykoron Tessedik Sámuel vezeté-

sével életre hívott Szarvas-Ótemplomi Evangélikus Egyházközségnek.

Debrecenben született 1973. február 27-én. Ötöstendős koráig édesanyja szülőhelyén, Nyírmihályidiban élt a Lázár család, majd édesapja szülővárosába, Orosházára költöztek. A 4-es számú iskolában végezte általános iskolai tanulmányait, később a patinás múltú Debreceni Református Kollégium Gimnáziumába járt, ahol 1991-ben érettségizett.

Orosházán konfirmált. Mindhárom lelkészére – Pintér Jánosra, Kis Jánosra, Gyarmati Istvánra – tisztelettel tekintett. Mái őrsi szép emlékeit a Győri Gábor lelkész vezette egyházzenei alkal-

makról, a Paraklétosz együttesről, amelynek tagjaként szívesen énekelt. Egy nyári evangélikus ifjúsági táborban ismerte meg Ribár János lelkészt, akinek személyisége szintén hozzájárult ahhoz, hogy 1991-től a papi pályát válassza.

Teológiai tanulmányai közben 1995-ben fél évet Izraelben töltött, majd az 1996/1997-es

tanévben az USA-ban, a chicagói evangélikus teológián tanult ösztöndíjas hallgatóként. 1998-tól mint szigorló teológus Szarvason kezdte szolgálatát, 1999-ben szentelték lelkésszé, majd ugyanitt parókus lelkésszé választották.

A napi lelkipásztori szolgálat lelkiismeretes elvégzése mellett új feladatok vártak rá. 2000-től egyik elindítója és szervezője volt a ma is szépen fejlődő Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvodának. 2002-től átvette az Ótemplomi Szeretetszolgálat vezetését, több sikeres pályázat fűződik a nevéhez. 2005-től projektmenedzsere a Tessedikkel a XXI. Századba – Második Esély Népfőiskola európai uniós támogatást élvező Equal-programjának.

A Déli Egyházkerület, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlésének és zsinatának tagja, Szarvas város önkormányzatának képviselője, a népjóléti bizottság elnöke, valamint a Habitat for Humanity helyi szervezetének elnöke. Ez irányú önkéntes munkáját 2006-ban Arany Kalapács díjjal ismerték el. 2007-ben Békés megyében az év embere címet nyerte el a megyei hírlap olvasóinak szavazatai alapján. Igyekszik válaszokat adni a kor kihívásaira és folytatni a tessediki hagyományokat.

Szülei Orosházán az evangélikus gyülekezet presbitériumának tagjai. Felesége, dr. Dani Dóra Szarvason bíró; két gyermeket nevelnek.

Andorka Árpád

Néhány hónap híján közel hatvan esztendővel ezelőtt, 1948-ban a Tolna megyei Kéty községében született Andorka Árpád. Édesapja a helyi gyülekezet, később pedig még hat település evangélikus lelkésze volt. Édesanyja a községi tanácsnál volt adóügyi előadó. Szülei Andorka Árpád példaképként tekintett bátyjával együtt.

A hitet és a hűséget örökölte szüleitől. Édesapja negyvenegy évig szolgált az egykori főesperesi székelyen, ahol eleinte még ezerkétszáz ember lelki atyja volt, majd a kitelepítés után és egyéb elköltözések miatt nyugdíjba vonulásakor már alig száz főé.

A Szekszárdi Állami Gazdaságban kezdett dolgozni szőlészborászként, majd statisztikai végzettségének megszerzése után a Központi Statisztikai Hivatal Tolna Megyei Igazgatóságának munkatársa lett. Előbb a hivatal előadó, majd a kereskedelmi, idegenforgalmi és közlekedési részleg vezetői tisztét töltötte be harmincöt éven keresztül egészen nyugdíjba vonulásáig.

Hivatali és közéleti tevékenységéért számos elismerésben, kitüntetésben részesült, amelyek közül a belügyminisztertől ka-

pott Közbiztonsági Érem aranyfokozatára lehet a legbüszkébb, valamint arra, hogy 2004-ben megkapta az ország Prima Statistica díját, vagyis az év statisztikusa elismerést.

Harmincegy esztendeje él boldog házasságban feleségével, Gyöngyivel, aki gyógyszerári aszisztens, és immár húsz éve a Szekszárdi Evangélikus Egyházközség pénztárosa. Gábor fiuk a helyi Garay János Gimnázium történelem-, etika- és társadalomismeret-tanára, menyük, Beatrix a megyei kórház belgyógyász szakorvosa. Mindketten elvégezték a vallásánári szakot. Unokáik: Csende, Kende és Zselyke – ha segítséggel is, de – már most rendszeresen látogatják az istentiszteleteket szüleikkel, nagyszüleikkel együtt.

Amíg Kétyen laktak a szülők, Andorka Árpád a helyi gyülekezetben „mindenes”, de legfőképpen harangozó és versmondó volt. Szekszárdra költözésük után aktívan részt vett a helyi gyülekezet életében. Több mint húsz éve a szekszárdi gyülekezet presbitere. 1992. december 12-én D. dr. Harmati Béla püspök Hafensch Károly esperes mellett a Tolna-Baranyai Egyházmegye felügyelői tisztébe iktatta, mely tisztségét azóta is folyamatosan, lelkiismeretesen ellátja.

Harmadik ciklusban tagja a zsinatnak, egy ciklusban a grémium világi alelnöki tisztét töltötte be. Az egyházkerületi közgyűlésnek előbb az egyik jegyzője, a második ciklusban – és jelenleg is – egyházkerületi felügyelőhelyettes, egyben a kerületi statisztikák gondozója.

Ordass- és Prónay-díjasok

A Déli Egyházkerület aktív vezetőségi tagjaként Andorka Árpád nagy örömmel tölti el, hogy sok, ma már rendszeressé vált országos, kerületi, egyházmegyei találkozó megrendezésében fontos szerepet vállalhat, így többek között: kerületi gyülekezetvezetői konferencia, kerületi lelkész- és egyházmegyei felügyelői találkozó, egyházmegyei ökumenikus találkozó, országos evangélikus találkozó.

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium igazgatótanácsának tizenhat éve tagja.

Andorka Árpád életének – a konfirmációkor áldásként kapott – vezérlő igéje: „Istenem, benned bízom; ne szégyenüljek meg... Senki se szégyenüljön meg, a ki téged vár...” (Zsolt 25,2a,3a; Károli-fordítás)

Dr. Kéry Lajos

Dr. Kéry Lajos 1937. december 27-én született. A sárszentlőrinci Kéry család életre szóló indíttatása mind orvosi hivatásának gyakorlása során, mind pedig mindennapi életének cselekedeteiben meghatározó volt. A fásori gyülekezet az ő anyagi áldozatot vállaló szeretetének köszönhető a fásori templom tornyából a II. világháború során elvitt nagyharang pótlását, valamint kedves templomában az oltártér ruszkaicai márványburkolatát.

Kéry Lajos jelenleg a Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség tiszteletbeli presbitere. Korábban a gyülekezet második felügyelői, valamint két cikluson keresztül a Pesti Egyházmegye

felügyelői tisztségét is betöltötte. Egész életében egyházunkban tevékenykedett a gyülekezetéért, a gyülekezetekért hittel és áldozatos munkával.

Szeretreméltó, kedves egyéniségével a fásori gyülekezetben, valamint a Pesti Egyházmegyeében hitéből fakadóan mindenkor, minden kérdésben meghatározó, érdekeinket képviselő álláspontot foglalt el. Fáradságot nem ismerve tervszerűen látogatta a gyülekezeteket. Minden jelentős egyházi eseményen képviselte az egyházmegyét úgy, hogy lélekben mindvégig fásori tudott maradni. Pácienseit és a gyülekezetek tagjait mindenkor és minden helyzetben családtagjainak tekintette. Segítségét nyújtott sok-sok testi bajban, de nem feledkezett meg sohasem arról, hogy a hozzá fordulóknak szükségük van lelki támogatásra is. A hozzá fordulókat mindezt szintén észrevétlenül mindenkor megkapták tőle.

A fásori templom felszentelésének centenáriuma készült emlékkönyvben Kéry Lajos a harangokkal foglalkozó fejezetben szépen fogalmazta meg

életének hitvallását: „Bár csak mind többen ne csak hallgatnánk, de meg is hallanánk e hangok üzenetét, minden keresztény harang ősi szavát: hívom az élőket, siratom a holtakat, megtöröm a villámokat.” A fásori templom nagyharangjának egyik oldalán ércebe öntöten olvashatjuk Kéry Lajos hitvallását 2Tim 2,19 verséből: „Isméri az Úr az övét...”

Marschalkó Gyula

1921. december 26-án született Rákoskeresztúron. Édesapja állami tanító volt, akit egy Csovás melletti tanyai iskolába neveztek ki. Az ő keze alatt kezdte el elemi iskolai tanulmányait, azután a Békéscsabai Evangélikus Gimnáziumban folytatta a tanulást az első hat osztályban, az utolsó két évet pedig a Fásori Evangélikus Gimnáziumban végezte. Felsőfokú tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarán kezdte meg, de ezt félbehagyva a soproni hittudományi karra jelentkezett. A teológia elvégzése után 1945. július 8-án szentelte lelkésszé Raffay Sándor püspök.

Szegedi segédlelkészi éve után Ordass Lajos püspök a Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközségbe küldte segédlelkészi szolgálatra. 1948-tól a mezőhegyesi gyülekezet lelkészeként szolgált, és ebben az évben kötött házasságot Szentirmai Annával. 1955-től 1990-ben történt nyugdíjba vonulásáig a vecsési gyülekezet lelkésze. Jelenleg feleségével Budapesten, a XVII. kerületi Rákoshelyen él.

Marschalkó Gyula nagyon széles skálán végezte a lelkészi munkát. Alapos teológiai fölkeltséggel dolgozott különféle lelkészi közösségekben, és prédikált az egyszerű emberek nyelvén. Zenei készségét és ismereteit is kamatoztatta, amikor részt vett az 1982-es énekeskönyv szerkesztésében.

Nyugdíjasként sem tétlenkedik. Igehirdetéssel és az énekkar vezetésével részt vesz a rákoskeresztúri gyülekezet életében, sőt aktívan jelen van egyházunk közéletében is. Találkozhatunk vele egyházi rendezvényeken, konferenciákon. Párhuzamosan látogatja a Pesti és a Dél-Pest Megyei Egyházmegye lelkészi értekezleteit, igehirdetési vázlaival segítve a homiletikai munkát. 2006-ban megszervez-

te a NYILT-kört (Nyugdíjas Imádkozó Lelkész Testvérek Köre) – egyházunk több évtizedes mulasztását pótolta ezzel a kezdeménnyel a nyugdíjas lelkészek lelkigondozása terén. Az utóbbi években többször kényszerült kórházi ápolásra, műtetre, de számára a betegség is mindig újabb lehetőség a bizonyoságtévő szolgálatra. Munkásságát, hitvalló hűségét mindenki megismerheti a *Nem voltam egyedül* című könyv második kötetéből.

A teremtés ünnepe

Kerületi pályázatok az első hitágazat és a gyülekezet-központúság jegyében

■ SZABÓNÉ MÁTRAI MARIANNA

A Déli Egyházkerület vezetősége teológiai és fotópályázatát ebben az esztendőben az első hitágazat témakörében írta ki. Hat téma közül választhattak a pályázók: szólhattak a bibliai alapokról, rátekinthettek a teremténytársak között elhelyezkedő emberre, gondolkodhattak a teremtésről vallott evangélikus teológiai tanításról, kereshettek környezettudatos szempontokat a gyülekezet-építésben és az ifjúsági munkában, végül az egyéni életvitellel kapcsolatban teheték föl a kérdést: Krisztus-követés vagy fogyasztói életvitel? Miért nem férhet meg a kettő békében egymással? A kiírás szerint a fotópályázaton ugyanezekben a témakörökben lehetett elindulni tematikus képsorozatokkal.

A témákat gyülekezetcentrikusan kellett kidolgozni, vagyis olyan formában és tartalommal, amely a gyülekezeti életet segíti, építi és színesíti, és főképpen

amely felhasználható a közösségi élet különböző területein, különösen a gyülekezetpedagógiában.

Kilenc pályamunka érkezett a teológiai és tizenegy a fotópályázatra. A pályázók között voltak lelkészek, tanárok, teológushallgatók. Többen nyújtottak be anyagot, mint reméltük. A dolgozatok színvonala is magasabb volt a vártnál. Ezt örömmel és Isten iránti hálával vetjük tudomásul. És természetesen kérdeztünk is: miért volt ez a pályázat népszerűbb, mint általában? Bizonyára érezzük a téma – a teremtett világ megőrzése – szorító aktualitását. Sőt azt is érezzük, hogy ez a keresztény közösség témája. Helye van ifjúsági táborokban és hittanórákon, bibliaórán és a gyülekezeti élet mindennapjainak konkrét gyakorlatában. Manapság lehetetlen keresztény emberként élni úgy, hogy ne érdekeljen bennünket a teremtett világ jövője, s hogy a teremtő Istenbe vetett hit ne határozza meg fogyasztói szokásainkat, felelős vagy felelőtlen életmódunkat.

Ennek a pályázatnak a sikere bátorít arra, hogy csatlakozunk a Lutheránus Világszövetség kezdeményezéséhez, és éljünk meg egyházunkban egy szeptemberi hetet a teremtés ünnepeként. Adjunk hálát a Teremtőnek a földért és a világot, éljük meg emberségünket a teremtett világ részeként, és merjünk olyan életstílust vállalni, amely hálásan

és a teremtmény alázatával őrzi és műveli azt a környezetet, amelyben a Teremtő élni enged.

A Déli Egyházkerület vezetőségének tervei alapján ezek az értékes, színvonalas pályaművek nem maradnak az asztalfiók mélyén; a dolgozatok szerkesztett változatai a fotópályázat képanyagával kiegészülve egy kifejezeten gyülekezeti használatra szánt kiadványban jelennek meg még az idén. Reményeink szerint gyakorlati szempontból is hasznos, a gyülekezeti oktatásban jól használható, aktuális témájú kötet kerülne így a lelkészek és a gyülekezeti tagok kezébe.

(A Déli Egyházkerület fotópályázatára érkezett képek megtekinthetők az egyházkerület honlapján: <http://del.lutheran.hu/palyazatok/>)

A Déli Egyházkerület teológiai pályázatának értékelése

A Déli Egyházkerület teológiai pályázatát a bírálóbizottság – dr. Bérés Tamás, Gáncs Péter és dr. Orosz Gábor Viktor – április 28-án értékelte. Az alábbi helyezések születtek:

1. helyezett (ötvenezer forint)
„Kikerics” jelige • Kodácsy-Simon Eszter: *Fenntartható közösségek az egyházban*
2. helyezett (negyvenezer forint)
„Szemlélődés” jelige • Koczor Tamás: *Helyünk a teremténytársak között. A teremtettség csodálata – teológiai felvetésekkel és evangéliumi szakaszokkal gyerekeknek*
„Totoro” jelige • Novotny Dániel: *Jövő héten veletek ugyanitt? Az ökológiai, társadalmi és szellemi környezet jövője az ifjúság szemszögéből*
3. helyezett (harmincezer forint)
„Liliom” jelige • Csonka Zsuzsanna:

Krisztus-követés vagy fogyasztói életvitel? Miért nem férhet meg a kettő békében egymással?

„Passiflora” jelige • Jerabek-Cserepes Csilla: *Helyünk a teremténytársak között. Őrizzük őket, vagy uralkodjunk rajtuk?*
„Sopanka” jelige • Stermeczki András: *Helyünk a teremténytársak között. Őrizzük őket, vagy uralkodjunk rajtuk?*

Egyéb díjazott munkák: (húszezer forint)
„Keskeny út” jelige • László Virgil: *Krisztus-követés vagy fogyasztói életvitel? Miért nem férhet meg a kettő békében egymással?*

Andriska János: *A sátán új ruhája – Krisztus-követés vagy fogyasztói életvitel?*

Fordítások
Chikán Katalin – Vladika Zsófia: *„Krisztus világgossága ragyog mindenek felett”*

Fotópályázat

1. helyezett: Koren Pál
 2. helyezett: Stermeczki Bálint
 3. helyezett: Jerabek-Cserepes Csilla
- Részt vettek még:
Stermeczki András, Somogyfoki Krisztina, Varga Renáta, Ihász Katalin

KOREN PÁL FELVÉTELE

KOREN PÁL FELVÉTELE

JERABEK-CSEREPEK CSILLA FELVÉTELE

JERABEK-CSEREPEK CSILLA FELVÉTELE

STERMECZKI BALINT FELVÉTELE

STERMECZKI BALINT FELVÉTELE

Élek, tehát félek?

Égészet és életet védő faktor lehet a félelem. Nem a szüntelen szorongás, nem is a hirtelen ránk törő pánik. Az élet féltése fakadhat bölcsességből is. Bizonyos betegségek esetében rendszeres kontrollal élünk – hogy még idejében megtudjuk, ha baj van –, mert félünk a szenvedéstől vagy a korai haláltól.

Am mégsem drága kincse a léleknek a félelem, amit igazol az is, hogy a Szentírásban nagyon sokszor olvassuk a „Ne félj!” igei felszólítást. Ott van a karácsonyi történetben is, a feltámadás történetében is. Egyes számítások szerint juthat minden napra egy olyan igei felszólítás, hogy „Ne félj!”, mert gyakran elhangzik a Szentírásban.

S mitől félünk a legjobban? A statisztikai felmérések szerint a haláltól s mindattól, ami vele összefügg. Félünk a halált megelőző kegyetlen, keserves szenvedéstől, féljük elsősorban önmagunkat és persze hozzátartozóinkat is, félünk attól, hogy szeretteinket így lássuk, hogy mindez átéljük: félünk a gyászról, a pótolhatatlan veszteség élményétől.

Az emberek többsége – állítólag – a meghalás folyamatától fél elsősorban, s kevésbé attól, hogy esetleg tényleg van utolsó ítélet, ahol az üdvösség és a kárhozat kérdése dől el. Am hiába állítják a statisztikák a meghalástól és előzményeitől való fokozott félelmet, a psziché elfojtó rendszere ennél bonyolultabb. Mert beszédünk szerint valóban a halál előtti szenvedéstől félünk, de ez már maga a tagadás egy fajtája. Materializmusból fakadó gyávaságunk miatt olyan hatalmas mértékű bennünk a halál tényének elfojtása, elnyomása, hogy fel sem ismerjük félelmünk igazi okát, a haláltól való félelmet. A vallások évezredek óta beleplántálták az emberi pszichébe: nem mindegy a halál beállta utáni örök sorsunk. Ezt nem lehet levétközni. Mert hátha mégis igaz? Mert hátha mégis van Isten, ítélet, esetleg kárhozat is? Mert mi van, ha van?

Mitől is félünk jobban? A halál előtti, átmeneti vagy az örök szenvedéstől? Nem ezt kell mérlegelni. Hanem azt, hogy mind a két kérdésre van megoldás. Van megoldás a halál előtti félelemre is, a halál utáni sorsunkra nézve is. Egy olyan könyvről írunk most ismertetőt, amely jelentős segítséget nyújt a halálunk előtti időszak feldolgozásához, de örök kitekintéshez is elsegít bennünket.

Mi szabadíthat meg a halál, illetve a meghalás előtti félelemtől?

Szójátékot tartalmazó címmel jelent meg magyarul egy német lelkes könyve a Kálvin Kiadó gondozásában. *Gerhard Engelsberger* írta, aki az előszóban így mutatkozik be: „Gyakorló lelkes vagyok, nem pedig dogmatikus.” Ugyanannan azt is megtudjuk, hogy „gyakorló hitoktatóként” is dolgozik, diákokkal körülveve; az ő véleményüket nemcsak megkérdte, hanem a fejezetek bevezetéseképpen idézi is. A diákoktól származó citátumok igazolják, hogy változhatnak a generációk, jöhetnek a korszakok egymás után nagy változásokkal terhesen, de a halál, a meghalás ténye, az azzal összefüggő emberi kérdés, tanácstalanság fennmarad.

A halál témájával szemben különféle védekezési módok lehetségesek. Védekezhetünk úgy is, hogy egyáltalán nem veszünk tudomást róla, letagadjuk, elfojtjuk, úgy teszünk, mint a görögök balga álbölcse, hogy kijelentjük, amíg mi itt vagyunk, nincs itt a halál, s ha majd eljött a halál, akkor már mi nem leszünk itt. Védekezhetünk tagadással, elfojtással, szublimációval, álbölcsekedéssel, de ezekről – sajnos – a döntő pillanatban kiderül, hogy végzetesen semmi támaszt nem biztosítanak számunkra. Helyettük valami egészen más kellene, például a tudatos, értelmes, igazi bölcs szembesülés, hogy abban a bizonyos döntő és halálos helyzetben valódi támaszra leljünk.

Szójátékot tartalmazó könyvcímert emlegettem. Német címe egyszerűen három betű: *Toð* (Halál). 2006-ban jelent meg németül, és rá egy évre tette lehetővé a Kálvin Kiadó, hogy magyarul is bárki a kezébe vehesse ezt az alig száznegyven oldalas kötetet. A magyar cím: *F/élek!* Kettős olvasata lehetséges: félek, tehát élek! Sokatmondó az alcím is: *A halálról Isten jelenlétében*.

Csodálatos segítséget nyújt a könyv olvasása azoknak, akik mernek és akarnak bátran szembesülni a mulandóság kérdésével, kezdve a betegséggel, a meghalás folyamatával, valamint a gyászsal.

A könyv stílusa meditációs, de emelkedett, a felemelő gondolatokat a nyelv művészete segítségével igyekszik megfogalmazni. Ugyanakkor szellemes, könnyed, olvasható. Egyszerű módon segít az olvasónak, hogy képes legyen bátran szembenézni a legsúlyosabb kérdésekkel, és képes legyen átgondolva magára alkalmazni őket. A mű így hozzájárul ahhoz, hogy megvalósuljon az, amit a híres tanatólogus, *Elisabeth Kübler-Ross* egy művének címében fogalmazott meg: egyik legfontosabb életfeladatunk „éretté válni” az elmenetelre. Ez a most kiadott könyv finoman, tapintatosan járul hozzá ehhez a spirituális fejlődéshez; mint a napsugár a gyümölcs érését, úgy segíti elő az emberi lélek érési folyamatát, például annak érdekében, hogy legalább az *Ószövetség* híres definícióját megközelítsük – nem is egy helyen ezt olvassuk benne az eltávozókról: „...betelvé az étellel...”

Rendkívül sok értékes gondolatot találunk a könyvben, de megkülönböztetett örömmel olvastam a szellemi történeti fordulatra vonatkozó nagyon fontos felfedezés leírását. Nem e kötet szerzője bukkant rá erre, sokakat idézhetnék, akik már korábban meglátták ezt a fontos fordulatot, amely azonban a médiafüggő, azaz önálló gondolkodásra kevésbé alkalmas „utca emberéhez” még nemigen jutott el. De előbb-utóbb meglesz a nagy átörös. A fordulat lényege: kitörünk a beszűkült és redukciós anyagelvűségéből, s másképpen kezdünk majd a világra, létre, mulandóságra tekinteni. Érdemes idézni ezt a pontot: „Változás, fordulat előtt állunk mostanság, mely sokakban közülünk még nem tudatosult.” Egy ostobán racionalista korszak a végéhez közeledik. Egy olyan időszak vége felé közelítünk, amelyet „pusztán racionális megközelítés uralt”. Ennek lassan vége lesz, mert az emberek többet szeretnének a hideg racionál, „érezni” szeretnének. Szeretnék tapasztalni a vigasztalást, átélni a hordozóerőt, „Isten nemcsak elgondolni, hanem érezni, hallani, átélni” szeretnék.

Egy-egy fejezetet napi meditációs leckeiként is el lehet olvasni. A szerző aligha azt várja el, hogy mindenben vele értsünk egyet, de bizonyos, hogy a fejezet elolvasása elindítja lelkünkben a mulandóság, betegség, meghalás, halál, gyász tabuszerű témájának értelmes feldolgozását.

Az is jelentős érdeme a műnek, hogy okosan keresztény, őszinte szeretettel fordul a halandó ember felé, és biztosítani szeretné arról, hogy mind a meghalás előtti, mind a meghalás utáni félelmetes valóság hittel, hit által, hitben értelmesen feldolgozható.

A mű 111 oldalán az emberi érintkezési pontokkal szembesülhetünk, a 112. oldalról pedig hitméllyítő ígértetésekkel. Aki egyszerre szeret gondolkodni, meditatálni, érezni, imádkozni, nagy lelki haszonnal forgathatja ezt a vékonyka, de nagyon tartalmas alkotást.

■ RIBÁR JÁNOS

Gerhard Engelsberger: F/élek! – A halálról Isten jelenlétében. Kálvin Kiadó, Budapest, 2008. Ára: 1200 forint.

Tizenévesek pedagógusnapi gondolatai

Az óvoda csupa játék világa után ő segített, hogy megértsem: a tanulás is csupa játék. Ő volt az, aki kíváncsiságomat éberem tartotta, látóköromet szélesítette. Megmutatta, hogy a tanulás nemcsak hasznos, hanem szép is.

Köszönöm!

Amikor anyukám kórházban volt, és apunak nem nagyon jutott eszébe a tolltartómat rendbe tenni, én meg még kicsi voltam hozzá, ő minden reggel kihegyezte a ceruzáimat, és megtisztogatta a radiómat tanulás előtt. De a legjobb az egészben az volt, hogy mindig meg is simogatta a fejemet. Soha nem felejtette el, sőt, azt hiszem, észre sem vette, csak úgy jött a mozdulat. Valószínűleg sokkal jobban hiányzott volna anyukám, ha nem ő a tanító néni.

Köszönöm!

„Minek kell folyton tanulni?” – mérgeledtem. Ő pedig nem lett ettől dühös, hanem mellém ült, beszélgetett velem, és rájöttem: nem is biztos, hogy csak a csaták évszámait tanuljuk mi együtt, hanem sokkal inkább az emberséget, az érzékenységét, a figyelmességét lessük el ezeknek a kivételes embereknek, akik a tanáraink.

Köszönöm!

Tudtam, hogy én nem vagyok ügyes tesztből, minden hiába. Mindenki gyorsabban, szebben, szabályosabban mozog nálam. Az én kezeim és lábaim úgy lóbálnak a testem két oldalán, mint valami rongybabáé. De amikor óra végén el kellett pakolni, mindig mi ketten rakunk rendet, mert jó volt a közelében lenni. Ő minden alkalommal rám mosolygott, amikor megköszönte a segítséget. Szerettem volna megkérdezni tőle, hogy lehet, hogy nem csak a legügyesebbre mosolyog ilyen kedvesen. De ma már tudom. A jó szándék és a segítőkészség éppen olyan fontos és értékes, mint az ügyesség. Ezt tőle tanultam.

Köszönöm.

„A matek unalmas” – fintorogtam. De ő csak rám mosolygott, és a koordináta-rendszerbe nem vonalakat, hanem figurákat: oroszlánt, bohócot és virágot rajzoltatott velünk. Azt hittem, lazítunk, és igyekeztünk pontosan és jól csinálni, hadd lássa, érdeklődő vagyok én, csak a hülyeségek nem izgatnak. Amikor végeztünk, azt mondta, ügyesek voltunk, és belekezdhetünk egy új anyagrészből.

– És tanulni nem fogunk? – csodálkozott az osztály.

– Valamit megtanulni nem csak kellemtlenül és unalmasan lehet – mondta –, ennél jobban akarva sem sajátítottatok volna el ezt az anyagot.

Azóta szeretem a matematikát.

Köszönöm.

A sor végén mindig ők ketten álltak Rozikával. Sose érttem, miért csak vele hajlandó menni, ha sétálunk. Én minden soraközönál próbáltam egyedül maradni, hogy egyszer már engem kísérjen, de a barátnőim kézzel előre adtak, nekem mindig volt párom. Egyszer aztán nyíltan megkérdeztem a tanító nénitől:

– Te csak Rozikát szereted? Hát nem veszed észre, milyen piszkos a ruhája? Nem látod, mennyivel kedvesebb vagyok én?

Ő szomorúan mosolygott rá, átkarolta a vállam, megsimogatott, és a szemembe nézett.

– Azt hittem, te tudod, Katikám, hogy szeretlek. Hiszen mi ketten mindig mosolygunk egymásra. De Rozika nem mosolyog vissza rám. Szegény nem tanult meg visolygni, mert otthon senki nem tanította rá. Nekem kell őt erre is megtanítanom. De ha te is segítenél, sokkal hamarabb menne.

Attól kezdve a barátnőimmel felváltva fogtuk Rozika kezét, és mosolyogtunk rá, meg meséltünk neki. Hadd legyen a tanító néninek másik párja is, ne csak ő.

A tanítóm nélkül sohase lettem volna azzá, aki vagyok.

Köszönöm!

■ Csokorba gyűjtötte: FÜLLER TÍMEA

HETI ÚTRAVALÓ

Krisztus mondja: Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. (Mt 11,28)

Szentháromság után a 2. héten az Útmutató reggeli s heti igéiben Isten hívása hangzik felénk; meg ne vessük azt, aki szól! Az Úr Jézus egyelőnyegű az Atyával, az ő hívó szavát tolmácsolja. „Figyeljetek rám, jöjjetek hozzám! Hallgassatok rám, és élni fogtok!” (Ézs 55,3) A mai ünnep példázatában a meghívottakat a vagyon, a munka, a család akadályozta a nagy vacsorán való részvételben. Minket ki vagy mi választhat el Jézustól? Aki és ami fontosabb számunkra nála, az mind bálvány! A hívás még hangzik: „Jöjjetek, mert már minden készen van.” (Lk 14,17) És az „Úrnak végvacsorájára és az ő áldozatára, keresztényen népek, jöjjetek, hogy erős legyen hitetek!” (GyLK 663,1) Még tart a kegyelem ideje, az üres helyek betöltése Isten országába, s az ő igéje eléri célját. „Ma még lehet, ma még szabad, / Borulj le a kereszt alatt!” (Füle Lajos) A kihívottak közössége mindenféle népből így lesz Krisztus élő gyülekezetévé: „...nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek.” (Ef 2,19) A bölcsesség és a balgaság hívogatása ma is együtt hangzik, de senki meg ne tévesszen minket! „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet.” (Péld 9,10) A fáraó elől menekülő Mózes Midján papja befogadja: „Hívjátok ide, és egyek velünk!” (2Móz 2,20) Így lett jövevény. A gyermektelen Anna a silói szentélyben Istent hívta segítségül nyomorúságában: „...elkéserevde könyörgött az Úrhoz (...). Azután erős fogadalmat tett, és ezt mondta: Seregek Ura! Ha (...) fiúgyermeket adsz szolgálólányodnak, akkor egész életére az Úrnak adom...” (L. 1Sám 1,10–11) Talán a nagy vacsora egyik előképének is tekinthetjük, hogy Jézus kenyérrel és hallal vendégelte meg a pusztában őt hallgató négyezer férfit és családtagjaikat. „Szánakozom a sokaságot, mert már három napja velem vannak, és nincs mit enniük...” (Mt 15,32b) A megfeszített Jézus meghívta örök országába a magát bűnösnek, őt Úrnak és királynak valló gonosztevőt: „Bizony, mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.” (Lk 23,43) Luther így gondolja: „A lator közülünk való, s mi egészen hasonlatosak vagyunk hozzá. Kiáltunk hát mi is a Krisztushoz, akkor majd nekünk is azt mondja, mint a latornak: Legyen néked a te hited szerint.” És ekkor zenghetjük: „Isten ruház fel engem erővel, és tökéletessé teszi utamat.” (Zsolt 18,33; LK) Isten hazahívja választott népét a fogságból. De miért? „Mert atyja vagyok Izráelnek...” „Mert megváltotta az Úr Jákóbot, megszabadította az erősebb kezéből.” (Jer 31,9.11) A prófétának az örömről s az Úrtól kapott javakról szóló szavai minket a Megváltónkkal s Szabadítóinkkal együtt töltendő örök életre emlékeztetnek. Jézus „Jöjjetek!” hívása végül ebben teljesül: „Balogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára!” (Jel 19,9) És „még ma, míg hívása hangzik az Úrnak, / Elfogad összetört, árva szívet. / Jézus ma még vár...” (EÉ 449,1) – Reánk is!

■ GARAI ANDRÁS

Tudod-e, ki a Szélrózsa pénzügyi felelőse?

SZÓSZÓRÓ

Iffjúságirovat-gazda: Balog Eszter

► **Jansik Balázs (27) két és fél éve a Magyar Telekom üzletfejlesztési menedzsere. Tanulmányait a Budapesti Corvinus Egyetemen végezte. Gazdasági érdeklődése és a pénzügyekben való jártassága miatt a 2008. évi Szélrózsa találkozót előkészítő „tízék” tagjává választották mint a találkozót pénzügyi felelőst.**

– Hogyan választottak be a „tízék” csapátaba?

– Régi szélrózsás vagyok, az 1998-ban megrendezett bodajki óta részt vettem minden találkozón. A legutóbbin, a szolnoki már besegítettem a pénzügyi vonalon Csorba Gábor mellett. Idén – mivel már átlátom a feladatokat – felkértek, hogy vegyem át a pénzügyek kezelését, mert Gábor más elfoglaltságai miatt ezzel nem tud foglalkozni. Örömmel elvállaltam.

– Konkrétan mit jelent ez az – önkéntesen végzett – feladatot?

– A találkozót költségvetésének az előkészítését, folyamatos frissítését, felügyeletét, a különböző kedvezmények jóváhagyását – regisztráció esetében –, a ki- és befizetések teljes átlását, kezelését.

– A munkád mellett hogy jut időd minderre?

– Az előkészítés nem okoz számomra nagy gondot, a feladatok igazából a találkozót ideje alatt tetőznek. A két évvel ezelőtti szolnoki napok programjain is csak alig tudtam részt venni, nem jutott idő másra. De hát a pénzügyes feladatok lebonyolítása nélkülözhetetlen háttér-munka, miközben zajlik a rendezvény. És ez az, amit én elvállaltam.

– Látsz valamilyen változást az idei Szélrózsán a munkaterületeden?

– Ez az első olyan év, amelynek a teljes pénzügye a Fialatol Mindenkiért Alapítványon keresztül zajlik. Ez egy már létező KIE-alapítvány volt, amelyet

egy két évvel ezelőtti döntés következtében „a találkozót mögé tettünk”. Így mint „nonprofit” szervezet működhet a Szélrózsa, és ezáltal nagyobb eséllyel tudunk pályázni is.

– A szabad időben zenélsz is – jól tudom?

– A pilisi evangélikus gyülekezet Izsóp nevű ének- és zenekarában basszusgitározom, tíz éve vagyok a kórus tagja.

– Ez a gyülekezet a lelki otthonod, ugye?

– Igen, ennek a tagja vagyok gyermekkorom óta, mondhatni: itt nőtem fel. Később a konfirmációs órák vezetésében, majd presbiterként a döntéshozatalban is részt vettem, illetve veszek.

– Kívánom, hogy a pénzügyes valóban ügyes legyen, azaz minden a terv szerint valósuljon meg!

■ BALOG ESZTER

Bonyhádi öregdiákok szövetsége

A hajdani helyi gimnazistákat összefogó Bonyhádi Öregdiák-szövetség (BÖSZ) május 24-én tartotta éves közgyűlését. Mintegy kétszázan ültek be az intézmény tornatermébe, hogy meghallgassák a szövetség elnökének, Antal Máriának az éves beszámolóját, Ónodi Szabolcs igazgatónak a gimnázium jelenéről szóló tájékoztatóját, továbbá Nagy István igazgatóhelyettes előadását a BÖSZ kezdeti időszakáról.

Az öregdiák-szövetség ötletgazdájának, alapító tagjának állít emléket a Kőrös-szky Ottó-díj, melyet most első alkalommal Schwarcz Tibor vehetett át, aki húsz évig volt a gimnázium igazgatója, illetve huszonegy évig az öregdiák-szervezet elnöke. Idén három érettségiző diák részesült BÖSZ-juniordíjban; Barcza Szilvia, Kiss Blanka és Stallenberger József tanulmányi és művészeti versenyeken éveken át eredményesen képviselte az

intézményt. A közgyűlésen külön köszöntötték azt a huszonhárom résztvevőt, akik ötven éve érettségiztek. Közülük Nikodémusz József tanárral, illetve a huszonegy éve érettségizett Nusser Zoltán agykutatóval beszélgetett Barabás Éva, az RTL Klub műsorvezetője, aki szintén a bonyhádi gimnázium öregdiákja.

Ezen a napon az érdeklődők az egykori és mai bonyhádi gimnazisták közös kiállítását is megtekinthették, illetve több osztály is ekkor tartotta találkozóját az intézményben. A délután folyamán két kiadványt is bemutatottak: a Bonyhádi Evangélikus Füzetek első kötete a tavaszi Forberger-konferencia anyagára épül, míg dr. Kolta László, a gimnázium egykori igazgatója a bonyhádi emlékművekről és szobrokról készült összefoglaló tanulmányát mutatta be.

■ MÁTÉ RÉKA

Volt növendékek találkozója a Deák téren

A budapesti Deák Téri Evangélikus Gimnázium épületében idén is megrendezték a volt növendékek találkozóját. A hajdani Evangélikus Leánygimnázium egykori diákjai közül néhányan igen messziről – az Egyesült Királyságból, az Amerikai Egyesült Államokból, Ausztráliából – érkeztek a május 23-i jeles eseményre.

A találkozó templomi istentisztelettel kezdődött, melyen igehirdetéssel Smidéliusz Gábor, orgonajátékkal pedig a gimnázium tanára, Bence Gábor szolgált. A reggelyi épp a közelmúltban végzett diákok ezt követően vonultak át az iskolaépület dísztermébe, ahol elsőként a TükörSzín iskolai színjátszó kör adta elő Nyugat kávéház című irodalmi összeállítását Korompány Sebestyén Nóra rendezésében.

Az igényes műsor után Gadóné Kézdy Edit igazgatónő beszélt arról, hogy milyen különbség van az egykori és a mos-

tani diákok öltözködése, zenei ízlése, szabadidős tevékenysége, életformája között, majd ismertette az intézmény helyzetét a mai magyar oktatás rendszerében. A gimnázium hétköznapi életéből vett képekkel, valamint táblázatokkal illusztrált előadás meggyőzőhette a hallgatóságot arról, hogy a Deák Téri Evangélikus Gimnázium ma is jó iskola.

A volt növendékek találkozóinak lelkes szervezője – Sólyom Éva – a City tévének adott nyilatkozatában is kiemelte: a minden év májusában esedékes összejövetel lelki, szellemi táplálék a volt leánygimnazistáknak, s az élő kapcsolat lehetőségét is jelenti a jelenlegi intézménynek. A résztvevők mindannyian abban a reményben távoztak, hogy jövőre ismét közösen emlékezhetnek volt iskolájukra, s megnézhetik, hol koptatják a padokat – unokáik...

■ SZATMÁRI ANNA

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Június 1-jén, vasárnap 10.04-től istentiszteletet hallhatunk az MR1 – Kossuth rádió hullámhosszán Dombóvárról. Az istentisztelet liturgiai szolgálatát Szabó Szilárd lelkész végzi, igét hirdet Aradi András lelkész.

Szeretettel tájékoztatjuk gyülekezeteinket, hogy a Szentháromság ünnepe utáni második vasárnap (június 1.) ofertóriuma a nyugdíjas lelkészek támogatását szolgálja. Kérjük, adakozó szeretettel segítsék az ügyet.

ISTENTISZTELETI REND / 2008. június 1.

Szentháromság ünnepe után 2. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.
Lekció: Lk 14,15–24; 1Jn 3,(13)14–18. Alapige: Ézs 55,1–5. Énekek: 61., 435.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 6. (Tamás-misé); II., Húvösvölgyi út 193., Fehé de. 10. (úrv.) Herzog Csaba; II., Modori u. 6. de. 3/4 II. Sztójanovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv., családi) Fodor Viktor; Csillaghegy-Békásmegyér, III., Mező u. 12. de. 10. Fülöp Attila; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. (úrv.) Hokker Zsolt; Újpest, IV., Lebstűck M. u. 36–38. de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4. de. 9. (úrv.) Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv., családi) Smidéliusz Gábor; de. 11. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 6. Gerőfi Gyuláné; VII., Városligeti fasor 17. de. fél 10. (családi, tanévzáró) Szántó Enikő; de. 11. (úrv.) Aradi György; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Kertész Géza; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Kertész Géza; VIII., Bláthy Ottó u. 10. (Betánia Szeretetszolgálat) de. 9. (úrv.) Benkőczy Péter; IX., Gát utcai római katolikus templom de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; du. 7. (vespera) Koczor Tamás; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. fél 11. (úrv.) Benkőczy Péter; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 10. (úrv., családi, tanévzáró) dr. Joób Máté; de. 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. (vespera) Czöndör István; XI., Németszőlgyi út 138. de. 9. Czöndör István; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Bence Imre; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv., családi) Keczkó Pál; de. fél 12. (úrv.) dr. Bácskai Károly; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. (úrv., konfirmáció) Kendeh György; Zugló, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv., vizsga-istentisztelet) Győri Veronika; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. Győri Veronika; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) Szabó B. András; Rákospalota, XV., Régi Főti út 75. (nagytemplom) de. 10. (úrv.) Bátorovszky Gábor; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. (úrv., tanévzáró) Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. (úrv.) Blatniczky János; Mátyásföld, XVI., Prodam u. 24. de. 9. (úrv.) Blatniczky János; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. (úrv.) Kósa László; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. (úrv.) Kósa László; Rákoscaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. (úrv.) Eszlényi Ákos; Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. (úrv.) Eszlényi Ákos; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. (úrv.) dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. (úrv.) dr. Korányi András; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. (úrv.) Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. (úrv.) Zölyomi Mátyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; Budakeszi (református templom) de. fél 9. Lacknerné Puskás Sára; Názáret-templom, Mátraszentimre-Bagolyirtás de. 11. dr. Zsigmondy Árpád.

■ Összeállította: VITÁLIS JUDIT

Testvérgyülekezetek határközelben

Éppen öt esztendővel ezelőtt írták alá a testvér-gyülekezeti kapcsolat felvételéről szóló dokumentumot – mindkét egyházközösségben – a Brassó melletti Csernátfalú, illetve a Győr-Mosoni Egyházmegyében fekvő Mosonmagyaróvár evangélikus közösségének a vezetői. Az eltelt öt év során többször is találkoztak a két gyülekezet tagjai; több családot immár szoros baráti szálak kötnek össze egymással. Ez a gyümölcsöző kapcsolat újabb fejezettel gazdagodott az elmúlt héten, amikor húsz csernátfalui vendég érkezett Mosonmagyaróvárra Török László lelkipásztor vezetésével, hogy hét-főtől szombatig együtt legyenek Lajtparti testvéreikkel.

Az elszállásolás családoknál történt; a programokon vendéglátók és látogatók együtt vettek részt. A megérkezés után „láblógatós” pihenőnap következett, amelyen a vendéglátó családok fakultatív programokat szerveztek a kilencszáz kilométert hátuk mögött tudó fáradt testvéreknek. Másnap tartalmas, sok látványt kínáló kirándulás várt a két gyülekezet tagjaira. Kőszeg volt az első célállomás, ahol a Jurisics-várat, illetve az evangélikus templomot is felkeresték, majd rövid sétát tettek a városban. Ezután a közelmúltban megnyitott, Bechtold István madártani kutatóról elnevezett természetvédelmi látogatóközpont nézték meg, ahol hét kiállítóegységben interaktív formában ismerhették meg a Kőszegi-hegység állat- és növényvilágát. Felmentek még a Szent Vid-kápolnához,

A Fertő tavon „határt sértve”

végül a novákfalvai üdülőfaluban várta vacsora az utazókat.

Másnap reggel ismét buszba ültek a kirándulók, hogy ezúttal Sopront és környékét keressék fel. Déllelőtt városnézéssel kezdődött a program. Idegenvezetőnek Gimesi Szabolcsot, a Soproni Egyházmegye felügyelőjét sikerült megnyerni, aki városára büszke lokálpatriótaként kalauzolta a vendégeket. Innen Fertőrákosra vitt az út, ahol megnézték az igazi kuriózumnak számító Mithras-szentélyt. (A perzsa eredetű misztériumvallás, a Mithras-kultusz volt a keleti vallások közül a legnagyobb hatással Pan-

nónia lakosságára. A Fertő melléke igen csak alkalmas volt a vallásos elmélyülésre. Több helyen is épült Mithras-szentély, de ezek közül ma csupán a fertőrákosit ismerjük.) Az érdekes látogatást Fertő tavi hajókázás követte, majd a nap zárásaként soproni borkóstoló várt a vendégekre.

A közös programok sora pénteken piknikkel összekötött búcsúvacsorával ért véget, hiszen szombaton korán reggel hazafelé vették az irányt a csernátfaluiak, hogy már az úton tervezgethessék a következő találkozás időpontját.

■ KISS MIKLÓS

Kirándult az iroda

► **Egynapos csapatépítő kirándulások vettek részt a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának és az Evangélikus Élet szerkesztőségének munkatársai, valamint az Üllői út 24. alatti gyűjtőmunkások május 23-án, pénteken. Az irodában már hagyományosnak számító program célállomása ezúttal Aszód volt.**

Az egyházi dolgozók újjuk első állomásaként meglátogatták az aszódi Podmaniczky-Széchenyi-kastélyt, amely sajnos igen romos állapotban van, és vevőre vár. Megdöbbentő adat, hogy a nagyjából százéves kastély tulajdonában lévő kastély őrzése havonta közel egymillió forintba kerül, ezért minél előbb jó lenne olyan gazda kezére bízni, aki meg tudja becsülni az értékeit.

Az impozáns épületegyüttes tulajdonképpen két kastély összeépítésével alakult ki, a Podmaniczky család első udvarházát Podmaniczky János építtette. Lőrincz Csaba fiatal aszódi lelkész és Koncz István, az evangélikus gimnázium igazgatóhelyettese sok értékes információt osztott meg a látogatókkal, míg bejárták a romjaiban is lenyűgöző épület termeit. A díszterem 1776–77-ben festett mennyezetfreskója a hit és a keresztény erények diadalát ábrázolja a pogány bűnök felett.

A kastélybeli séta után a hegyre épült aszódi evangélikus templomba vezetett a kirándulók útja; itt Lőrincz Csabának a hetiige alapján tartott áhítata adott lelki útvalót.

Podmaniczky János – az evangélikus

hit dolgaiban képzett földesúr – és családja jóvoltából 1719-ben kezdtek hozzá Aszódon a középkori alapokra emelt mai templom felépítéséhez. A több mint háromszáz éves Aszódi Evangélikus Egyházközösség huszonötödik lelkésze közel egy éve teljesít itt szolgálatot.

Templom és iskola – ebben a sorrendben folytatódott a kirándulás is: a budapesti vendégek az aszódi Petőfi-gimnáziumot keresték fel. Dr. Roncz Béla igazgató és Veizer Valéria igazgatóhelyettes

ötvenkét településről járnak be – oktatnak-nevelnek a gimnáziumban; az intézmény személyi állománya (a tanstület és az egyéb munkakörökben dolgozók összesen) hetvennyolc fő. A tanárok hatvan százaléka, a gyerekek egyharmada evangélikus. Az iskolai munkát jól felszerelt szaktantermek – számítógépterem, kémiai és nyelvi labor – és korszerű eszközök – például digitális tábla – segítik. A gimnázium egyúttal kistérségi oktatási központ, kiemelt je-

Hajótöröttek a tízfős „mentőcsónakokban”

kalauzolta körbe az újonnan épített (tehát nem visszakapott!), modern iskolában a vendégeket.

Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma 1994. szeptember 1-jén kezdte meg újra működését, akkor ideiglenes helyszínen. Az intézmény jelenlegi otthonát Nagy Tamás Ybl-díjas építész tervezte; az új létesítményt 1997. szeptember 6-án szentelte föl D. dr. Harmati Béla püspök.

Ma hétszáz diákot – akik egyébként

lentségű projektje a kompetenciaalapú oktatás, amelynek segítségével igyekeznek felkészíteni a Galga völgye fiataljait az élethosszig tartó tanulásra. Az igazgató rámutatott: igazi missziós területet teszi az oktatási intézményt, hogy a gyerekek által a középgeneráció is megszólíthatóvá válik.

Ha csapatépítés, akkor játék: az Üllői úti munkatársak programjából természetesen es sem hiányozhatott. Heinemann Ildikó kórházlelkész vezetésével a gimnáziumi osztályteremből hirtelen a Csendes-óceánban hanykolódva, egyszemélyes mentőcsónakban találta magát a közösség, ahol már csak arról kellett konszenzusra jutnia mintegy negyvenöt embernek, hogy melyek a túléléshez leginkább szükségesek kellek. Bő másfél óras egyeztetés után minden hajótörött szerencsésen partot ért...

Az önismereti és közösségépítő játékok, majd a gimnáziumban elköltött ebéd után az Aszódtól hat kilométerre fekvő Galgamácsán fejeződött be a tartalmas nap programja: az egyházi iroda munkatársai megtekintették a falumúzeumot és benne Vankó Imréné Dudás Juli naiv festő képeit.

■ K. D.

A helyi lelkész az aszódi kastély kertjében köszönti a kirándulókat

Gyülekezeti információs sarok a környezetvédelem szolgálatában

Rovatunkban immár hatodik éve írunk a környezetvédelemről, a fenntartható életforma lehetőségeiről. Úgy gondoljuk, a keresztény gondolkodásnak szerves része kell, hogy legyen a természet értékeinek megbecsülése. Isten által megbízott gazdaként vállalnunk kell a felelősséget a környezetünkért; s ez a felelősségvállalás csak akkor ér valamit, ha a pusztá bölcselkedésen túl életünk szerves részévé válik, sőt gyülekezetünk mindennapjaiba is beépül.

Az alábbiakban igyekszünk hasznos információkat és segítséget nyújtani azon gyülekezeteknek, amelyek szeretnénk ablakot nyitni mindarra, ami a környezet iránti felelősségteljes gondolkodás eredményeként személyes életünkben megvalósítható. Az alábbi ötleteket a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük össze. Együtt olyan kiadványokat, honlapokat is ajánlunk, melyekkel nekünk, keresztény közösségeknek is érdemes és hasznos megismerkednünk.

A gyülekezet fiatalabb, hasonló érdeklődési körű tagjait bevonva érdemes felkeresni a helyi vagy a környező településeken működő „zöld”, környezetvédő civil szervezeteket, amelyek rendkívül jártasak a témában. Vegyük fel velük a kapcsolatot, és jelezzük, hogy a keresztény emberek, ezen belül a helyi evangélikus közösség tagjai is komolyan veszik ezeket a kérdéseket, ugyanakkor sokat tanulhatnánk egymástól. Kiváló szövegeket lehet beszerezni, melyeket egy-egy, a teremtéshez, a teremtett világ megőrzéséhez kapcsolódó bibliárái, hittanórái, konfirmációi felkészítő alkalmon lehetőség nyílik felhasználni. Az ingyenes kiadványok mellett nagyobb lélegzetű tanulmányokat, kutatási eredményeket összefoglaló könyvek is beszerezhetők a szervezetek irodáiban. Ezeket az összegyűjtött (és folyamatosan bővíthető) írásokat tegyük elérhetővé, váljanak közkinccsé!

Az egyházközségek többségében található nyilvános gyülekezeti könyvtár, amely meghatározott nyitvatartási időben kölcsönözhető könyvekkel várja a gyülekezeti tagokat. (Bár néhol esetleg csak „titokzatos”, bezárt szekrényvel találkozunk.) Hasznos lehet heti egy alkalommal – gyülekezeti alkalomhoz kapcsolódóan – könyvtári fogadóórát tartani, amikor a kért kiadványokat két-három hétre ki lehet kölcsönözni. A nyilvános tartást biztosan sikerül rábíznunk egy egyetemistára vagy aktív nyugdíjas gyülekezeti tagra. Az állomány persze bővíthető gyülekezeti tagoktól kapott könyvekkel, folyóiratokkal is. Ezt a kis könyvtársar-

A tájékozódáshoz ajánljuk

Bolyki János: „Teremtésvédelem” – Ökológiai krízisünk teológiai megközelítése. Kálvin Kiadó, Budapest, 1999
 Felelősségünk a teremtett világért – Egyházi dokumentumok az ökológiai válságról (felelős szerkesztő: Jávor Benedek). Védegylet füzetek 6., Budapest, 2004

Tenke Sándor (szerk.): Egyház és környezetvédelem. Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest, 2000
 Könczey Réka – S. Nagy Andrea: Zöldköznapi kalauz. Föld Napja Alapítvány, Budapest, 1997
 Végh László: Fenntartható fejlődés. EP Systema, 1999

Széchezy Béla és munkatársai: Környezetbarát menedzsment az egyházban. Missziói és Környezetügyi Központ, 2006
 Folyóiratok: Tudatos Vásárló magazin, Biokosár, Másképp, Ökotáj

Hasznos honlapok: www.ive.hu, www.greenfo.hu, www.vedegylet.hu, www.okoszolgalat.hu, www.kukabivar.hu

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL

Rovatgazda: Jerabek-Cserepes Csilla
 E-mail: ararat@lutheran.hu

kot hangulatossá tehetjük egy-két kényelmes fotellel, állólámpával, cserepes növényekkel.

Ha sikerült felvenni a kapcsolatot civil szervezetekkel, egyesületekkel, szakemberekkel, egy-egy alkalommal tarthatnak előadást, vetíthetnek érdekes filmeket, és utána közösen meg lehet vitatni a felmerülő kérdéseket. De lehet, hogy nem kell messzire mennünk: sokszor épp a gyülekezet egyes tagjairól derül ki, hogy évek óta intenzíven foglalkoznak a témával. Bátorítsuk őket a tevékeny együttműködésre!

A legtöbb gyülekezetben faliújság is található. Ezen elhelyezhető a szelektív hulladékgyűjtésről tájékoztató kis plakát vagy az aktuális „zöld” (gyülekezeti vagy helyi civil) programokra szóló meghívó. Ugyanígy az iratterjesztésbe is beszerezhetünk a témába vágó könyveket. Nem utolsósorban az istentiszteletekhez kapcsolódó hirdetésekben is felhívhatjuk a testvérek figyelmét egy-egy új kezdeményezésre, a megjelenő kiadványokra.

Nagyon fontos a teremtett világ értékeinek megőrzésében a tudatosan vállalt keresztény aktivitás. Nem elég tudni a globális felmelegedésről, a szeméttáradatról, a génmódosított „élelmiszerekről”! Hangsúlyos, hogy mindannyian tehetünk (és kötelességünk is tenni) környezetünk megőrzéséért – sok-sok olyan területen is, amelyre eddig talán nem is gondoltunk. Ennek megismertetése is célja az Ararat rovat idej cikkének.

■ BM – JCSs

HÍREK, ESEMÉNYEK

Június 1-jén, vasárnap 18 órakor a békásmegyéri evangélikus templomban (1038 Budapest, Mező utca 12.) *Nemzetek zenéje – Izrael* címmel Fekete László és zenész barátai zsidó liturgikus dallamokat, klezmer, jiddis és ladino nyelvű énekeket játszanak. Házigazda: Pál Diana. A hangversenyre a belépés díjtalan!

Egyház és politika – egyházpolitika? címmel beszélgetünk Balog Zoltán református lelkésszel, országgyűlési képviselővel június 1-jén, vasárnap 17 órai kezdettel a ferencvárosi evangélikus közéleti klubban. Helyszín: Budapest IX., Haller utca 19–21., a katolikus plébánia első emeletén. Honlap: <http://ferencvaros.evangelikus.hu/>.

Evangélikus missziói nap lesz Duna-földváron az evangélikus templomban (Templom u. 36.) június 1-jén, vasárnap. A 10 órakor kezdődő ünnepi úrvacsorás istentiszteleten „Maradj életben!” (Ez 16,6b) címmel Szeverényi János országos missziói lelkész tartja az igehirdetést. Közreműködik a Praetorius furulyaegyüttes és a Csodaszarvas cserkész gitárszerep. 11.30 és 13 óra között ebéd a parókia udvarán (bogarcsban főzünk). 13 órakor a Kerecsen ifjúságklub bemutatója, hagyományörző íjászat az udvarban. 13.30-kor Szeverényi János A Biblia, az élet könyve című előadása a templomban. 15 órakor Tolcsay Béla előadóművész Teremtő hang című koncertje a templomban. A belépés díjtalan. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A Gyűjteményi Tanács egyházközségi gyűjtemények részére kiírt pályázatának eredményei a tanács honlapján olvashatóak (<http://www.lutheran.hu/z/honlapok/gyt/>). Minden támogatott egyházközséget június 15-ig külön, levélben értesítünk a szakmai és pénzügyi tennivalókról.
 A Gyűjteményi Tanács bírálóbizottsága

Isten iránti hálával tudatom, hogy a május 31-én 15.30-kor a fanciesali evangélikus templomban kezdődő ünnepi istentiszteleten dr. Fabiny Tamás püspök és Sándor Frigyes esperes beiktat a Fancsal–Hernádvécsesi Evangélikus Egyházközség parókus lelkészi hivatalába.
 Gerlai Pál

Az Alberti Evangélikus Egyházközség szeretettel meghívja Önt és kedves családját megválasztott második lelkészének, Türi Krisztinának a beiktató istentiszteletére, mely június 1-jén, vasárnap 16 órakor lesz az alberti evangélikus templomban. Igét hirdeti dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke. A beiktatás szolgálatát Krámer György, a Dél-Pest Megyei Egyházmege esperese végzi.

mtv Pecz Samu, az építész címmel június 1-jén, vasárnap az m1-en 9.30-kor, az m2-n 13.20-kor láthatunk – naplója alapján készült – portrét az evangélikus mesterről és főbb épületeiről, így a farsori evangélikus templomról is. Szerkesztő: Nagy László, rendező: Nemes Takách Ágnes.

DUNA A Duna II. Autonómia június 4-én, szerdán 11 óra 5 perctől tűzi műsorára az Aki az eke szarvára teszi a kezét... című, 2002-ben készült dokumentumfilm, amely Tessedik Sámuelről szól. Szarvas központjában áll egy szobor, amely egy Luther-kabátos evangélikus lelkészt ábrázol – eke mellett. Jól utal ez Tessedik Sámuel életművére, hiszen nemcsak mezőgazdász volt, hanem a lelkek művelője is. A címbeli mondat Jézus szavára utal: „Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.” (Lk 9,62) Tessedik egyszerű fáradozott Isten országának és a földi országnak az építésén. Az összeállítás alapját Tessedik Önéletírása képezi, amelyből Rubold Ödön színművész olvas fel részleteket. A műsor bemutatja Tessedik alberti gyökereit és szarvasi tevékenységét, különös tekintettel műve mai hatására. Szerkesztő: Fabiny Tamás; rendező: Hevér Zoltán.

DUNA A Duna Televízió Isten kezében című sorozatműsorának következő adásában, június 7-én, szombaton 12 óra 5 perctől Kenyárol szóló összeállítást láthatunk. Bálintné Kis Beáta, aki már Zimbabwében és Pápua Új-Guineában is éveket töltött családjával, 2005 óta végzi missziói szolgálatot ezen a területen. A helyi evangélikus gyülekezetek példája nyomán tanúi lehetünk, hogy miként létezhetnek virágzó keresztény közösségek a sokszor a felemelkedés esélye nélkül élő emberek között a távoli Kelet-Afrikában. Ismétlés: Duna II. Autonómia, június 8., vasárnap, 11.15; Duna Tv, június 10., kedd, 7.20 Szerkesztő: Nevelős Zoltán; rendező: Horváth Tamás.

Ünnepekről mindenkinek

Egyházi naptár címmel indít új műsort az m1

A Magyar Televízió új sorozata, az Egyházi naptár a négy történelmi egyház ünnepköréből meríti témáit. Az ismereteket bővítő, hetenként jelentkező műsorral az alkotók elsősorban a fiatalokat szólítják meg.

„A hétköznapokat sem tudjuk igazi ünnepi tartalom nélkül megélni. A mai ember sokszor kiegyensúlyozatlan az életét, és a vasárnapot is olyanná teszi, mint amilyenek a hétköznapok – fogalmazzza meg a jeles napokhoz fűződő gondolatait Pákozdi István római katolikus egyetemi lelkész. – Elszíntelenedett, elveszített valamit, ami nagyon fontos, és az ünnepek arra hivatottak, hogy ezt helyreállítsák.”

Az MTV Vallási és Egyházi Műsorok Szerkesztősége – küldetésének és közszolgálati feladatainak megfelelően – az ünnepek örömét szeretné új műsorában megszótálni a nézőkkel. Az Egyházi nap-

lin szerkesztő. – Az ökumené szellemében készített heti tizenhárom perces összeállítás az ifjabb korosztályt szólítja meg, bővítve ismereteiket.” Az első adásban a már idézett Pákozdi Istvánnal való találkozás mellett Szent Norbertnek, a premontrai kanonokrend alapítójának az életével ismerkedhetnek meg a képernyő előtt ülők. A sávuotróról, a Tóra-adásról emlékező szemelvény a zsidóság ünnepkörébe enged majd bepillantást.

Az Egyházi naptárt a témához kapcsolódó, művészfilmekből vett részeket színesítik. A programajánló az egyházakhoz kötődő kulturális eseményekre, koncertekre, kiállításokra, konferenciákra hívja fel a figyelmet.

Az első részt június 1-jén láthatják az érdeklődők (9.00 m1, 12.55 m2); a minden vasárnap jelentkező műsor rendezője Szurdoki Erika.

■ CSERMÁK ZOLTÁN

tár a négy hazai történelmi egyház: a római katolikus, a református, az evangélikus és a zsidó felekezetet ünnepeit gyűjti hétről hétre csokorba. A szerkesztők felidézik a közös ünnepeket s azokat a fontos örömmomokot is, amelyek egy-egy hívőréteghez tartoznak.

„A műsor megjelenését, vágástechnikáját lendületesre, fiatalosra tervezzük – avat be az alkotók terveibe Takács Kata-

Szűpatak szélén

Mintegy megtriplázódott múlt szombaton a közigazgatásilag Bátonyterenyéhez tartozó Szűpatak lélekszáma. A gyermeknap apropóján rendezett tavaszi fesztivál a falu széli réten kínálta – keresztény tartalmat sem nélkülöző – egész napos programot a helyi evangélikus egyházközség és az önkormányzat közös rendezésében. A közösség vezetőinek megkeresésére szponzorok támogatás járult hozzá ahhoz, hogy ez a verőfényes nap emlékezetes maradjon az odalátogatók, illetve a település mind a 95 lakója számára.

■ T. PINTÉR KÁROLY felvétele

A világbajnokságra készülő Def Jam Dance School táncsoport a szűpataki színpad deszkáin

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az Evangélikus Életet

- egy hónapra: 865 forintért fél évre: 5170 forintért
 három hónapra: 2585 forintért egy évre: 10340 forintért

Név:

Cím:

A fenti előfizetési díjak belföldre érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltsd ki, és küldje vissza az alábbi címre:
Evangélikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.
 (A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés”)
 A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse Vitális Juditot az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.

Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét a judit.vitalis@lutheran.hu címre küldheti el.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

SZÖVETKEZZEN OLVASÓTÁBORUNK
GYARAPÍTÁSÁRA!

Előfizetői akció

**Páratlan páros kedvezmény az Evangélikus Életre
előfizetőknek**

Tisztelt Olvasónk!

Júniustól jelentős kedvezménnyel hosszabbíthatja meg előfizetését, ha egy új előfizetőt toboroz az *Evangélikus Élet* olvasótáborába – ráadásul az új előfizető is kedvezményben részesül!

Ha tudomása van arról, hogy gyülekezetében – ismerősei, barátai körében – valaki fontolgatja, hogy előfizet a lapra, hívja fel figyelmét a Luther Kiadó mostani, akció ajánlatára, és szövetkezzenek.

Önök mindössze annyit kell tennie, hogy – mielőtt meghosszabbítja meglévő saját előfizetését (azaz díjbekérő levelünk kézhezvételét követően postán vagy banki átutalással befizeti az előfizetési díjat) – kapcsolatba lép az *Evangélikus Élet* szerkesztőségével, és megadja annak az új előfizetőnek a nevét és az elérhetőségét (postázási címét és esetleg a telefonszámát), aki az Ön közvetítésével készül megrendelni lapunkat.

S hogy milyen kedvezményekre számíthat?

Ha Ön negyed évvel hosszabbítja meg előfizetését, akkor további egy hónapig ingyen kapja újságunkat. Dönthet ennél nagyobb időtartamú hosszabbítás mellett is, ez esetben arányosan nő az „ajándék hónapok” száma: fél éves előfizetéshez két, háromnegyed éveshez három, egész éveshez pedig négy további hónap az ajándék. Az „ajándék hónapokat” természetesen akkor írjuk jóvá az Ön számára, amikor az Ön által megnevezett személy ténylegesen előfizetett az *EvÉletre*.

Lapunk új előfizetői szintén előfizetésük időtartamának függvényében kapják majd további egy, két, három vagy négy hónapon át ingyenesen az *EvÉletet*.

Akik egyenlő több új előfizetőt toboroznak, külön ajándékban részesülnek. Azok számára pedig, akik öt vagy annál is több új előfizetővel gyarapítják olvasótáborunkat, ráadásul ugyanannyi ideig küldjük ingyenesen az *Evangélikus Életet*, mint amennyi időre előfizetésüket az akció keretében meghosszabbították.

Az akcióval kapcsolatban az érdeklődők *Vitalis Judit*hoz, az *Evangélikus Élet* előfizetési és terjesztési ügyekben is illetékes szerkesztőségi titkárához fordulhatnak (elérhetősége lapunk impresszumában olvasható).

KENDEH K. PÉTER, a Luther Kiadó igazgatója

Az akcióban meghirdetett kedvezmények mindig a meglévő előfizetés (legközelebb esedékes) meghosszabbításakor érvényesíthetők. Az akció visszavonásig érvényes.

Fogadóórát minden hónap első hétfőjén tartom. Mindenkit szeretettel várok délután három órától öt óráig a Déli Egyházkerület székházában (1088 Budapest, Puskin u. 12.). Erős vár a mi Istenünk!

Radosné Lengyel Anna
országosfelügyelő-helyettes,
a Déli Egyházkerület felügyelője

HALÁLOZÁS

Május 21-én, 86. életében elhunyt özvegy *Krähling Dánielné Huszár Mária*, *Krähling Dániel* hajdani tolna-baranyai esperes özvegye. Temetése május 26-án volt a bonyhádi temetőben. „Az igazak emléke áldott...”

HALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy *Hoffmann Mária* zenetanár és a paksi evangélikus gyülekezet ötvenöt évesen át hűségesen szolgáló kántora május 16-án, 98 éves korában hazatért Teremtőjéhez. Temetése május 23-án volt a paksi evangélikus temetőben.

A gyászoló család

50 ÉVE HARANGÖNTÉS
ÖRBOTYÁNBAN
GOMBOS MIKLÓS
aranykoszorús
harangöntőmester

Kiváló magyar szakemberek által készített, külföldön is elismert magyar termékeket gyártunk a harangokkal kapcsolatos bármely munkához.
Referencia: www.harangontes.hu.
Levél cím: 2162 Örbottyán, Rákóczi u. 121.
Tel.: 28/360-170; mobil: 30/948-9575.
E-mail: gombosmi@harangontes.hu;
gombosmi@invitel.hu.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Krisztus mondja: „Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, megtartatik.” Jn 10,9 (1Móz 28,17; Lk 14,15/16–24; Ef 2,17–22; Zsolt 36) Annyifele ajtót nyitnak meg ma a keresők emberek előtt, kiharosítják, hogy milyen magányos és elkeseredett a támasz nélküli ember. A lelki éhségre, a céltalanság, a létbizonytalanság megoldására, a spirituális vágy csillapítására iparágak épültek ki. Jézus nem „egy lehetőség” a sok közül, nem egy jobb lehetőség a többi jó között, sem szimpatikus tanító vagy bölcs, netán egy különlegesen jó ember, egy alternatíva, amelyet ki lehet próbálni; nem egy ajtó – az ajtó. Minden más „ajtó”, amely megváltást ígér, hamis.

Hétfő

Az Úr azonban ezt mondta Gedeonnak: Békesség neked, ne félj, nem halsz meg! Ezért Gedeon eltárt épített ott az Úrnak, és így nevezte el: Az Úr a békesség. Bír 6,23–24a (2Pt 3,14; Péld 9,1–10; 1Kor 15,20–28) 1898 őszén Wisconsin államban összehívott egy szállodában két utazó üzletember. Nem ismerték egymást, de mindketten keresztények voltak, és estenként együtt imádkoztak. Isten indította őket arra, hogy társaságot alapítsanak keresztény üzletemberek számára azzal a céllal, hogy Isten igéjét terjesszék. Közös ima után a Gedeon nevet választották a Bibliából, a *Bírák könyve* 6–7. részéből. Gedeon olyan férfiak vezetője volt, akik készen álltak Isten szolgálatára. Isten nagy bírává tette őt, hogy szabadítsa meg Izraelt. A mai gedeoniták szállodákban, kórházakban és börtönökben több száz millió (!) Újszövetséget ajándékoztak el.

Kedd

Őrizd meg a rád bízott kincset. 1Tim 6,20a (Zsolt 119,6; 2Móz 2,11–15/16–22/23–25; 1Kor 15,29–34) Vannak kincsek, amelyeket nem lehet e világi módon őrizni és sokasítani. Nem szébbben elzárva, hogy ne lássa, ne tapintsa senki, nehogy elrabolják, hanem amint kaptuk: teljesen és egészen, amint éppen kell: továbbadva, szétosztva, hirdetve, megélve; akitől kaptuk, azzal kapcsolatban maradj: hogy megtartsunk benne. Ránk is van bízva kincs. Nem leszünk kifosztva, hanem gazdagodunk. Itt más „logika” működik, s máshogy „kamatozik”...

Szerda

A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet. 1Jn 4,18 (Zsolt 118,6; 1Sám 1,1–11; 1Kor 15,35–49) Ezen az ígén nagyon sokat kell és érdemes gondolkodni, hogy valóban megértsük, milyen mély mondanivalója van. Alapvető élményünk a félelem. Nincs emberi élet félelem nélkül. Ez pedig gyötrelme, és lehetetlenné teszi a szeretetet, ahogy az ige folytatja. Mindezen sorok *Az Isten szeretet* című szakaszban vannak. Isten mindennél hatalmasabb szeretetében elrejtve lehet csak megbékélni.

Csütörtök

Teljesen mosd le rólam bűnöm, és vétkeimtől tisztíts meg engem! Zsolt 51,4 (Lk 18,13–14a; Mt 15,29–39; 1Kor 15,50–58) A bűnbánatból fakadhat csak megújulás. Dávid akkor írta ezt, amikor igazán nagyon sok „le mosni való szenny” volt rajta, a vétke Betsabéval. Sokan képtelenek kimondani: vétkeztem az Úr ellen. Képtelenek azt kérni: mosd le rólam bűnöm, tisztíts meg engem. És nem tudják letenni a terhet, amelyet pedig lehetnének, mert Isten nem akarja, hogy cipeljék. Ez a régi ószövetségi történet, egyben az egyik legszebb zsoltár ma is a „miénk”, rólunk szól. A bűneitől szabadulni vágyó figyelje Nátán választát: „Az Úr is elengedte vétkeidet, nem halsz meg.” (2Sám 12,13) Figyeljünk Jézusra, akiben a megtisztítás, vétkeink lemosása nem várt módon lett valóság, s az úrvacsora által részünk lehet benne.

Péntek

Ha profétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok. 1Kor 13,2 (Zsolt 31,24a; Lk 23,39–43; 1Kor 16,1–12) Erich Fromm A szeretet művésze című könyvében vallja: a szeretés művészet, melyet meg kell tanulnunk. Ez nem könnyű, de az egyedüli lehetőség arra, hogy ebben az egyre inkább elidegenedő világban legyőzzük, leküzdjük az elkülönültséget, a magányt. A gyerek az anyai szeretetet éli meg először, amikor megérkezik a világra, és ez az élmény egész életén át elkíséri. A szeretet forrásához kellene megérkeznie a léleknek, ahol az teljesen, bőségesen és változatlanul van jelen, s amelyből feltöltődve mi is szeretni tudunk. Amikor olvassuk az evangéliumokat, azt látjuk: Jézus nem a szeretet szó használatával, hanem a belőle áradó szeretet megnyilvánulásaival, a gyengéd, odafigyelő, lehajoló cselekedetben megmutatózó szeretettel szerette övéit. Ilyen az Isten, benne láthatjuk igazán: ekkora a szeretet.

Szombat

Aki elhanyagolja a nincstelen, gyalázza Alkotóját. Péld 14,31 (Fil 2,3; Jer 31,7/8–14; 1Kor 16,13–24) „Megteremtette Isten az embert a maga képására, Isten képására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket. Isten megáldotta őket...” (1Móz 1,27–28a) Egy atyai kéz, egy Alkotó teremtményei vagyunk, meg kellene látnunk – nem csak magunkban – az Isten képmására alkotottat. A nincstelenben, aki fokozott gondoskodásra szorul, vagy a lelki nélkülözésben, akinek az evangéliumot kell elvinnünk. Hogy cselekedeteinket látva dicsőítsék a mi mennyei Atyánkat.

■ KÖHÁTI DÓRA

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 1-jétől június 8-áig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>9.30 / mtv Pecz Samu, az építész (ism.: m2, 13,20) (25')</p> <p>9.55 / mtv Református magazin (26')</p> <p>10.04 / Kossuth rádió Evangélikus istentisztelet közvetítése Dombóvárról. Igét hirdet Aradi András lelkész. (56')</p> <p>10.30 / mtv Beszélgetés a Bibliáról (25')</p> <p>12.05 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>15.50 / m2 Apátságok és kolostorok 44/3. rész (30')</p> <p>19.05 / Duna Tv Törödérek (magyar játékfilm, 2006)</p> <p>22.00 / Bartók rádió A Biblia éve – 2008 (30')</p>	<p>13.30 / Kossuth rádió Erős vár a mi Istenünk! Az evangélikus egyház félórás interjúkkal, missziói percekkel és lelki útvalóval jelentkezik.</p> <p>14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Robert Schumann, 1. rész (60')</p> <p>15.40 / PAX Visszaszámlálás (ismeretterjesztő film) (57')</p> <p>17.55 / mtv A Tisza (magyar dokumentumfilm-sorozat) 4/1. rész: A régi folyó (40')</p> <p>19.55 / Duna Tv Egy óra Nemes Livia pszichoanalitikussal (magyar dokumentumfilm, 2007) (59')</p>	<p>7.30 / Duna Tv Isten kezében Ballagás és istentisztelet Nagyörösön (ism.) (26')</p> <p>11.35 / RTL Klub Gandhi (angol–amerikai film, 1982) 2/1. rész (87')</p> <p>12.00 / m2 Déli harangzó a tótkomlói evangélikus templomból</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek! A római katolikus egyház félórása</p> <p>14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Robert Schumann 2. rész (60')</p> <p>15.20 / Duna II. Autonómia Füst Milán titka (1994) (22')</p> <p>19.35 / Bartók rádió Gluck: Iphigenia Taurisban (145')</p>	<p>11.05 / Duna II. Autonómia Aki az eke szarvára teszi a kezét... (magyar dokumentumfilm, 2002) (41')</p> <p>11.35 / RTL Klub Gandhi (angol–amerikai film, 1982) 2/2. rész (87')</p> <p>12.05 / Bartók rádió Kocsis Zoltán jótékonyági hangversenye a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat javára (85')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió „Teberned bízunk eleitől fogva...” A református egyház félórása</p> <p>14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Robert Schumann, 3. rész (60')</p> <p>14.20 / m2 A Tízparancsolat ma (magyar dokumentumfilm, 2001) 10/8. rész (45')</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>7.25 / Duna Tv Élő egyház (ism.) (26')</p> <p>10.55 / Duna II. Autonómia Deák Ferenc emlékezete (magyar dokumentumfilm-sorozat, 2003) 1. rész (20')</p> <p>14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Robert Schumann 4. rész (60')</p> <p>14.35 / Kossuth rádió Tér-idő Sokszínű világ Velünk élő cigány kultúrák 3. rész (25')</p> <p>15.25 / PAX Rozetta 10. rész (ZMC – 29')</p> <p>19.35 / Bartók rádió A Weiner–Szász Kamaraszimfonikus hangversenye (100')</p>	<p>8.25 / Duna II. Autonómia Deák Ferenc emlékezete 2. rész: Deák Ferenc, a jogtudós (magyar dokumentumfilm-sorozat, 2003) (20')</p> <p>9.50 / Bartók rádió A Biblia éve 2008 100/19. rész (10')</p> <p>12.10 / PAX Két gyülekezet, egy templom (22')</p> <p>12.20 / mtv Hol sírjaik domborulnak... (30')</p> <p>14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Robert Schumann, 5. rész (60')</p> <p>20.00 / PAX Mit ér az ember, ha apáca? Simon Anna Gabriella (37')</p> <p>22.20 / Duna Tv Éjszakai nap (francia–német–olasz játékfilm, 1990) (109')</p>	<p>7.30 / Rádió C (FM 88,8) Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>12.05 / Duna Tv Isten kezében. Evangélikus gyülekezetek Kenyában (26')</p> <p>13.10 / m2 A szlovén lélek hangjai 4/1. rész: Tél (15')</p> <p>14.30 / Duna II. Autonómia Mindentudás Egyeteme Csépe Valéria: Miért csak az ember olvas? (61')</p> <p>19.55 / Bartók rádió Isten és világ. Goethe versei</p> <p>20.04 / Kossuth rádió Barangolás a Házsongárdi temetőben</p> <p>21.50 / Duna Tv Sztálingrád (német játékfilm, 1993) (133')</p>	<p>8.20 / mtv Evangélikus magazin A műsorban többek közt beszámolunk a pilisi egyházkerületi napról és a Református emlékpark átadásáról. (ism.: m2, 13,05) (26')</p> <p>8.30 / Civil rádió Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</p> <p>11.15 / Duna II. Autonómia Isten kezében. Evangélikus gyülekezetek Kenyában (ism.) (26')</p> <p>12.00 / Duna II. Autonómia Református istentisztelet közvetítése Ócsáról (2006) (61')</p> <p>12.05 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>15.50 / zone europa Don Ginocchi, az irdalom atyja (olasz életrajzi film, 2005) (100')</p>

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
EvÉlet on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24.
Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsanna (zsuzsanna.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetés ügyek referense): Vitalis Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsanna.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: Ecsedi Zsuzsanna – ÉnekKincsTár (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Köhát Dórottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu)
1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Egri Nyomda Kft.
3300 Eger, Vincellériskola u. 3.
Felelős vezető: Kopka Viktor vezérigazgató

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK)
INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2585 Ft, fél évre 5170 Ft, egy évre 10340 Ft, szomszédos országba egy évre 35 100 Ft (137,5 euró), egyéb külföldi országba egy évre 41 000 Ft (161 euró).

Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetésekét a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

1 133130 208226